

Al Jazeera - Qatars udenrigspolitiske værktøj?

Al Jazeera - A Qatari foreign policy tool?

Johan Storgaard Jespersen 57872

Sven Helms Skov 58084

Tim Gottenborg Bruun Ramsland 57259

Martine Amalie Krog 57870

Bachelorprojekt: Den samfundsvidenskabelige
bacheloruddannelse

International Studies,
Forårssemester 2018

Vejleder: Sune Haugbølle

Anslag: 159.416

Abstract

This study examines Al Jazeera's coverage of the Egypt uprising and its aftermath (2011-2014) to determine if it correlates to the foreign policy of Qatar and whether this can be seen as an expression of soft power use.

Firstly the coverage of Al Jazeera is thoroughly examined, through a framing analysis using the framing theories of *Entman* and *de Vreese*. The framing analysis is based on news segments, debates and documentaries broadcasted during the uprising, which are condensed into a number of different frames, divided into three decisive periods of the uprising. Subsequently these frames are compared to our empirical knowledge of Qatari foreign policy, utilizing a range of soft power theories, most importantly the theory of public diplomacy, to discuss whether this can be seen as an expression of soft power use.

Conclusively it is determined that Qatar is likely to have used Al Jazeera's coverage of the Egypt uprisings as a public diplomacy tool.

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
Problemfelt	3
Kontekst	5
Qatar	5
Al Jazeera	12
Metode	17
Valg af case	17
Udvælgelse af programmer og episoder	17
Framing	19
Analyse af episoderne.....	21
Videnskabsteoretiske overvejelser	24
Kvalitetsvurdering	25
Teori	27
Magtbegrebet	27
Blød magt	27
Public Diplomacy	28
International Broadcasting.....	29
Media and conflict	30
Particular-intrinsic power	31
Analysedel 1	33
Periode 1: januar 2011 til februar 2011	34
Periode 2: juni 2012 til december 2012.....	40
Periode 3: januar 2013 til januar 2014.....	46
Delkonklusion.....	50
Analysedel 2	52
Periode 1	52
Periode 2.....	56
Periode 3.....	60
Delkonklusion.....	63
Konklusion	64
Litteraturliste	66

Problemfelt

I løbet af juli og august 2013 sagde 22 journalister op hos den egyptiske afdeling af det Qatar-baserede nyhedsmedie Al Jazeera (AJ). Deres forklaring var, at de af deres overordnede var blevet påtvunget at dække Egypten med et bias, der favoriserede den sunnimuslimske organisation Det Muslimske Broderskab (MB), som på dette tidspunkt netop var blevet fjernet fra magten i Egypten (Sharaf 2013). Året forinden sagde en mangeårig korrespondent hos AJ op med en lignende forklaring. Han mente, at mediet manglede et system, der kunne immunisere det over for politiske holdninger fra dets ejer (Almelling 2012).

Få timer efter at præsident Mohamed Mursi fra MB mistede magten, blev AJs kontor i Kairo lukket af de egyptiske myndigheder, og senere samme år blev AJs egyptiske afdeling og tre andre nyhedskanaler, herunder MBs egen tv-kanal, lukket ved lov. Talsmænd for regimet udtalte i den forbindelse, at AJ var en national trussel, som favoriserede MB i deres dækning (O'Carroll 2013).

Året efter de 22 journalisters opsigelse blev 20 AJ-journalister i januar 2014 anklaget af de egyptiske myndigheder, nu ledet af militærlederen Abdel Fatah Al-Sisi, for at støtte MB ved at "manipulere billeder" og udbrede en opfattelse af, at "en borgerkrig truer med at vælte staten" (Benner 2014). I juni samme år blev tre AJ-journalister idømt syv års fængsel af en egyptisk domstol for at have støttet en terrororganisation og spredt løgne (DR Nyheder 2014).

Spørgsmålet, om hvorvidt AJ er et biased nyhedsmedie, bliver interessant i en international politisk sammenhæng, fordi ejeren af AJ er den qatarske kongefamilie, som historisk set har stået for størstedelen af finansieringen af mediet (Beaumont 2012). AJ har i flere omgange været genstand for konflikt mellem Qatar og andre lande i regionen. Senest gik en række lande, blandt andet Saudi Arabien, Egypten og UAE, sammen om at stille 13 krav til Qatar, som skulle overholdes, hvis ikke landene skulle kappe alle bånd til Qatar. Nogle af kravene omhandlede eksempelvis et totalt stop for al kontakt og støtte til MB, Hizbollah og Islamisk Stat, men også at Qatar permanent skulle lukke hele AJ-mediet (Nissen 2017). Her var begrundelsen fra Saudi Arabien, at Qatar havde brugt AJ til at underminere det saudiske regime (Wintour 2017). Det er bemærkelsesværdigt, at nedlæggelsen af et nyhedsmedie kan være af så høj prioritet for de omkringliggende lande, at det sættes på en liste over ultimative krav, som derudover rummer stop af støtte til terrorgrupper og lukning af den

tyrkiske luftbase i Qatar (Nissen 2017). Særligt set i lyset af at kravene blandt andet blev stillet af Saudi Arabien, der betragtes som en magtfuld stat i regionen, som Qatar har stået i skyggen af gennem historien (Khatib 2014: 1). Samlet set giver disse begivenheder anledning til at undersøge nærmere, om Qatar bevidst bruger AJ som et redskab til at påvirke den politiske situation i regionen, og i så fald hvordan dette udformer sig og med hvilken politisk agenda.

AJ er et verdensomspændende medie, der ses af omkring 310 millioner husstande (Al Jazeera u.å.). Man kan derfor argumentere for, at Qatar er i besiddelse af et ganske magtfuldt diplomatisk værktøj, såfremt de bruger AJ til at kanalisere politiske budskaber ud til andre landes befolkninger. Men hvordan kan man teoretisk forstå brugen af et nyhedsmedie til at fremme udenrigspolitiske interesser, når AJ, i modsætning til klassiske tilgange til diplomati og international politik, henvender sig direkte til befolkningen i modtagerlandet og ikke til statspersoner?

Det er derudover interessant at se nærmere på, hvilke redskaber og strategier Qatar anvender i deres udenrigspolitik, når landets beskedne størrelse og befolkningstal på kun 2,5 millioner indbyggere tages i betragtning (BBC 2017). Størrelsen til trods har Qatar i flere tilfælde været ganske aktiv på verdensscenen - både ved tidligere at have ageret mediator i internationale konflikter, men også i det civile samfund, hvor den succesfulde ansøgning til verdensmesterskabet i fodbold i 2022 er det mest opsigtsvækkende (Roberts 2012: 236-37). Alt dette har været muligt på grund af Qatars store olierigdomme, som har gjort staten til et af de lande med den højeste BNP per indbygger i verden (The World Bank u.å.).

Ovenstående overvejelser har givet motivation til at undersøge nærmere, hvorvidt Qatar bruger AJ som redskab til at fremme egne interesser i regionen, hvordan det viser sig i dækningen, og hvordan vi teoretisk skal forstå denne strategi. Grundet den kollektive opsigelse fra AJ-journalisterne i Egypten er vi særligt interesserede i, hvordan Qatars udenrigspolitiske interesser i Egypten og AJs framing af egyptisk politik i denne periode spiller sammen. Dette henleder os til følgende problemformulering:

Hvordan har Al Jazeera framet opstandene i Egypten fra 2011 til og med januar 2014 i overensstemmelse med Qatars udenrigspolitik, og hvorledes kan dette ses som et udtryk for public diplomacy?

Kontekst

I dette afsnit vil vi give en introduktion til Qatars udenrigspolitik med en historisk gennemgang af den rolle, staten har spillet i international sammenhæng, og hvordan forskningen har fortolket dette. Vi vil derefter fokusere på Qatars rolle under Det Arabiske Forår fra 2011 til og med januar 2014, og hvordan Qatar forholdt sig til oprøret i Egypten. Efterfølgende vil vi gennemgå AJ udvikling fra lanceringen i 1996 til begyndelsen af 2014, forsøge at skitsere, hvilke journalistiske principper og værdier kanalen bygger på samt introducere de relevante kritikker, som AJ løbende er blevet udsat for. Gennemgangen af Qatars udenrigspolitik og Al Jazeera's historie bidrager således til analysen, hvor disse sammenholdes med Al Jazeera's framing af begivenhederne.

Qatar

Et af de største kendetegn ved den måde, Qatar har ført udenrigspolitik på i nyere tid, er statens mål om at skabe alliancer med større og mere magtfulde stater for at sørge for egen sikkerhed. På den måde har udenrigspolitik for Qatar i det 20. og 21. århundrede i vid udstrækning drejet sig om sikkerhedspolitik, argumenterer David B. Roberts, forsker i internationale relationer og sikkerhed i Golf-regionen. Historisk set gør det samme sig ifølge Roberts gældende for de første udenrigspolitiske træk fra Qatar. Sammenlignet med de omkringliggende magter var Qatar relativt svagt, men ved at danne alliancer og ofte ændre, hvem de indgik disse alliancer med, lykkedes det Qatar at opnå mere selvstændighed (Roberts 2012: 234).

Det samme kom til udtryk i den aftale, Qatars emir Abdullah Al-Thani underskrev med det britiske imperium i 1916, hvori briterne lovede at yde beskyttelse, mod at Qatar ikke måtte indgå i forhandlinger med "nogen andre magter" uden det britiske styres tilladelse (Fromherz 2012: 70-71). Ifølge Allen Fromherz, leder af Middle East Studies Center ved Georgia State University, viser traktaten, både at Qatars udenrigspolitiske rolle og evne til at handle selvstændigt havde udviklet sig, og at staten fortsat følte sig nødsaget til at søge sikkerhed hos en større magt (Fromherz 2012: 66-67). Ifølge Roberts var dette dog ikke blot et spørgsmål om sikkerhed, men i brede træk et forsøg på at indhente naboerne på Den Arabiske Halvø (Roberts 2012: 234). Denne taktik, argumenterer Fromherz, kan ses den dag i dag, ved at staten både søger alliancer hos Iran og USA

(Fromherz 2012: 65-66). I 1971 trak briterne sig ud af Qatar, og for at søge sikkerhed andetstedsfra valgte staten herefter at føre en politik ført an af Saudi Arabien (Roberts 2012: 234).

Qatars internationale fremgang

Qatars rolle som miniputstat i Mellemøsten ændrede sig, da Hamad Al-Thani fik mere indflydelse i landet og tog magten ved et kup i 1995. Forsker i mellemøststudier Kristian Coates Ulrichsen og Sultan Barakat, professor i politologi, identificerer Hamad Al-Thani som et vendepunkt for Qatars internationale rolle (Ulrichsen 2014: 4; Barakat 2012: 3). Han begyndte at sætte fokus på Qatar som en international spiller ved blandt andet at forbedre landets forhold til Iran, Israel og USA (Roberts 2012: 235). Derudover påpeger Andrew Cooper og Bessma Momani, forskere i international politik, at han indførte en række vestlige politiske og økonomiske reformer såsom universel stemmeret og økonomisk liberalisering og deregulering (Cooper og Momani 2011: 117). Hamad Al-Thani var samtidig drivkraften bag lanceringen af AJ, som flere forskere mener opstod på baggrund af en konflikt i Saudi Arabien, og han finansierede mediet under hele sin periode som emir (Iskandar og El-Nawawy 2004: 315-18).

Forholdet til Saudi Arabien, som Qatar tidligere havde søgt sikkerhed hos, blev svagere under Hamad Al-Thani. Dels på grund af stridigheder om distribuering af Qatars store gasforsyninger og dels på grund af Saudi Arabiens negative syn på landets leder, Hamad Al-Thani, hvilket ifølge David B. Roberts angiveligt udmundede i flere mislykkede kupforsøg fra Saudi Arabien (Roberts 2012: 235). For at forbedre landets internationale omdømme begyndte den nye elite i Qatar med Hamad Al-Thani i spidsen at markedsføre Qatar som et "handelsorienteret, kyndigt og populært" land. Både Roberts og Barakat påpeger, at dette blandt andet var et forsøg på at konkurrere især økonomisk med andre småstater i regionen som Bahrain og emiraterne Dubai og Abu Dhabi (Roberts 2012: 236; Barakat 2012: 7).

Qatar som mediator

Udover at etablere et brand som et handels- og turistcentrum søgte eliten at skabe et omdømme for Qatar som en neutral stat og mediator i regionen. Et tydeligt eksempel på dette er ifølge Cooper og Momani Qatars ageren i forbindelse med en række konflikter i Mellemøsten - herunder fredsforhandlingerne i Libanon i 2006 og 2008 og mellem Israel og palæstinensiske Hamas i 2008.

Specielt sidstnævnte eksempel står i skarp kontrast til de øvrige mellemøstlige landes diplomatiske ageren (Cooper og Momani 2011: 118-21).

Det er ikke tilfældigt, at rollen som mediator blev valgt. Som mediator har Qatar ifølge politologen Joseph Nye "været i stand til at finde en vigtig diplomatisk niche mellem Vesten og den arabiske nationalistiske strøm" (Abraham 2008). Qatar har ved at hjælpe kunnet sikre sig værdifulde aftaler om ressourcer, som det lille land ikke selv besidder (Roberts 2012: 237). Det ses blandt andet ved Qatars fredsforhandlinger mellem Israel og Hamas, som ifølge Cooper og Momani er gjort både for at styrke forholdet til USA og samtidig for at styrke muligheden for at sælge gas til Israel (Cooper og Momani 2011: 121). Det styrkede forhold til USA er ifølge Mohammed Nuruzzaman, professor i international politik, og Christopher M. Blanchard, analytiker i mellemøstlige forhold, blandt andet kommet til udtryk i amerikansk støtte til det qatarske militær, som med 11.800 mand er Mellemøstens næstmindste. USA har solgt våben for mange milliarder til Qatar, og i Doha har det amerikanske luftvåben den store CENTCOM-base (Blanchard 2014: 5-6; Nuruzzaman 2015: 1).

Roberts argumenterer for, at Qatar også har været i stand til at skabe sit positive omdømme ved at bruge sine økonomiske ressourcer til at donere penge og materielle goder i en række tilfælde - herunder til USA efter orkanen Katrina, til den syriske præsident Assad og til styret i Palæstina. Samtidig har etableringen af tv-stationen Al Jazeera, som vi senere i afsnittet vil gå i dybden med, sportsbegivenheder som Asian Games i Doha i 2006 og Qatars kommende værtskab for verdensmesterskabet i herrefodbold i 2022 givet landet et stærkt kulturelt brand og et omdømme som en altruistisk stat (Roberts 2012: 237). Den store brandingstrategi og især rollen som mediator forstærkede ifølge Roberts i sidste ende det positive internationale billede af Qatar som en anderledes, kulturel og fredssøgende international aktør (Roberts 2012: 236). Hvad angår Qatars støtte til stridende parter, kan der drages paralleller til AJ og deres selvbillede som et medie, der præsenterer alle sider i en konflikt, uanset hvilke parter der er involveret (Iskandar og El-Nawawy 2004: 322).

Qatars aktive udenrigspolitik

Qatar formåede over en lang årrække at agere mediator på tværs af andre mellemøstlige stater og opnåede på den måde indflydelse i regional politik. I rollen som mediator er det ifølge David B. Roberts afgørende at forholde sig neutral for at skabe et billede af sig selv som en passende

tredjepart, der kan mediere forhandlinger, og netop denne strenge neutralitet var længe kendetegnende for Qatars udenrigspolitik (Roberts 2012: 236). I nyere tid har billedet af Qatar som en neutral og medierende magt dog forandret sig. Dette ses særligt i Qatars rolle under Det Arabiske Forår. Mens mange stater i Mellemøsten og Nordafrika så på Det Arabiske Forår som en udfordring, der skulle udholdes, blev det af Qatar set som en mulighed for at gribe chancen og aktivt udnytte deres magtposition (Ulrichsen 2014: 23). Til manges overraskelse valgte Qatar derfor at føre en mere aktiv udenrigspolitik, hvor de ved flere konflikter tog affære, både gennem hård og blød magt. Ifølge Nuruzzaman påtog Qatar sig under Det Arabiske Forår en næsten interventionistisk rolle, hvor de var med til at styre slagets gang (Nuruzzaman 2015: 5).

Denne forandrede udenrigspolitiske tilgang kunne blandt andet observeres i Libyen, hvor Qatar optrådte som en af de større støtter for oprørerne. De støttede oprøreret med både militær magt og ved generelt at bakke dem op på den internationale politiske scene. Således deltog Qatar blandt andet i de NATO-styrede bombetogter over Libyen og var derudover det første arabiske land til at anerkende Libyen som et legitimt styre efter Gaddafis fald (Nuruzzaman 2015: 2; Roberts 2012: 237). Samme mønster kunne genkendes i Qatars ageren i forhold til borgerkrigen i Syrien, som også opstod i kølvandet på hændelserne under Det Arabiske Forår. Her støttede Qatar oprørere med krigsmateriel i form af benzin, olie, våben og kommunikationsudstyr. Derudover hjalp Qatar også rebellerne ved aktivt at træne dem i træningslejre placeret både nær konflikterne og i Doha (Roberts 2012: 237). Qatar handlede altså aktivt og stod i spidsen for at isolere regimer og støtte undertrykte modstandsbevægelser i diverse konflikter i Mellemøsten.

Qatar har under Det Arabiske Forår gennemgået en udenrigspolitisk transformation, hvor de er gået fra at være en medierende neutral forhandler til at blive en betydningsfuld aktør i den arabiske verden. Hvad der ligger bag Qatars markante skifte af udenrigspolitisk kurs er dog uklart. Nogle argumenterer for, at Qatar har intervenseret for at opnå mere kontrol over konfliktzonerne og deres ressourcer. Eksempelvis argumenterer Nuruzzaman for, at økonomiske interesser og adgang til råstoffer kan have haft afgørende betydning for, hvorfor Qatar aktivt gik ind i Libyen (Nuruzzaman 2015: 6). Det er dog de færreste, der vurderer Qatars udenrigspolitiske handlinger til udelukkende at være så pragmatisk begrundede, og eksempelvis Roberts ser det som led i en større overordnet strategi, der skal give staten større magt regionalt (Roberts 2012: 239).

Qatars forbindelse til Det Muslimske Broderskab

Man kan argumentere for, at Qatar under størstedelen af Det Arabiske Forår påtog sig rollen som de svages beskytter. De bakkede op om diverse fraktioner af undertrykte oprørere og medvirkede i flere tilfælde til at vælte regerende totalitære regimer. Dog var det ikke alle oprørere, som modtog den samme aktive støtte fra Qatar. Staten er gennem flere omgange blevet kritiseret for særligt at støtte oprørere med tilknytning til MB. Dette gør sig gældende for konflikterne i både Syrien, Libyen, Tunesien og Egypten. Denne favorisering af MB førte i særligt Syrien og Egypten til kontroverser, da lokale og regionale aktører så meget kritisk på den religiøse ideologi bag organisationen (Ulrichsen 2014: 23).

Qatar støttede blandt andet MB i form af Mursi-regeringen i Egypten, gennem både massiv finansiel støtte samt adgang til naturgasser. Det kan være svært at udpege, præcist hvorfor Qatar bakker op om en organisation som MB (Roberts 2014: 84). Et udbredt synspunkt er, at Qatars støtte udelukkende er pragmatisk begrundet, da MB har mange støtter i Mellemøsten, og at det ville være en klar fordel for Qatars fremtidige indflydelse i Mellemøsten at støtte sejrherrene efter Det Arabiske Forår. Her kan der dog sættes spørgsmålstegn ved, om det for Qatar er værd at risikere vigtige regionale forhold som eksempelvis forholdet til Saudi Arabien i jagten på øget indflydelse (Roberts 2014: 84).

For Qatar ville det dog være vanskeligt at bryde forholdet til MB, da det ifølge forskeren Lina Khatib, daværende leder af Carnegie Middle East Center, er bygget op omkring "complex ideological, political, and economic ties that cannot be easily unraveled" (Khatib 2014: 13). Forsker James Roberts påpeger også, at Qatars tilknytning til MB ikke udelukkende er pragmatisk funderet, men har sine rødder i historien. Historisk set går MB langt tilbage i qatarsk historie og var afgørende under den moderne stats dannelse helt tilbage i 1950'erne. Dette hænger sammen med Qatars tradition for gennem historien at tilbyde asyl til flygtninge. Disse flygtninge havde ofte religiøs tilknytning og var derudover ofte tilknyttet MB (Roberts 2014: 88-91). Qatar har længe været værter for en af MBs mest indflydelsesrige overhoveder, Yusuf Al-Qaradawi, som også har fået lov til at bruge AJ som platform. Qatar har altså ifølge Roberts siden statens første spæde skridt været præget af MB, da de gennem hele landets historie har spillet en afgørende rolle (Roberts 2014: 91-92). Dette kom altså for alvor til udtryk, efter Qatar ved begyndelsen af Det Arabiske Forår begyndte at føre en mere aktiv udenrigspolitik. Dette ændrede sig dog, efter den egyptiske

præsident Mohamed Mursi fra MB faldt. Her var Qatars umiddelbare reaktion at rose det egyptiske militærs overtagelse af magten fra MB, mens Qatars nye emir Tamim Al-Thani hævdede, at Qatar altid havde haft det egyptiske folk i deres interesser frem for nogen specifik organisation. Dette var ifølge Ulrichsen et forsøg fra Qatar på at komme ud med æren i behold (Ulrichsen 2014: 21). Faldet blev set som en konsekvens af en række fejl begået af MB, men på trods af dette fortsatte Qatar med at støtte MB og havde ifølge Khatib “unconditional support for the Brotherhood” (Khatib 2014: 5). I slutningen af 2013 ses der dermed tegn på, at Qatar forsøgte at trække en smule i land i forhold til statens aktive udenrigspolitik, hvilket dog ikke havde konsekvenser for Qatars forhold til MB, som her var stærkt som altid.

Regionale konsekvenser

Qatars forandrede udenrigspolitik har ændret statens egen regionale rolle markant og fæstnet staten som en større og mere magtfuld regional magt. Denne pludselige forandring har også påvirket Qatars forhold til omkringliggende stater på en række områder. Qatar har i næsten hele landets historie været stærkt domineret af nabolandet Saudi Arabien, der har fungeret som hegemon for regionen (Cooper og Momani 2011: 127). Qatars ændrede udenrigspolitik opfattes af forskere som et forsøg på at undslippe dette eksisterende hegemoni (Ulrichsen 2014: 23). Saudi Arabien, der også optrådte aktivt under Det Arabiske Forår, lagde modsat Qatar en status quo-kurs, hvor de forsøgte at bevare de eksisterende magtforhold i regionen (Nuruzzaman 2015: 4). Samtidig var Saudi Arabien modsat Qatar meget negativt indstillet over for MB. Disse faktorer førte til spændinger i forholdet mellem Qatar og nabostaterne, hvilket blandt andet udmundede sig i, at Saudi Arabien, Bahrain og UAE i 2014 trak deres ambassadører ud af Qatar (Ulrichsen 2014: 22). Dette regionale pres har påvirket Qatar til at føre en mindre aktiv udenrigspolitik mere lig den neutrale og medierende udenrigspolitik, som blev ført før Det Arabiske Forår (Ulrichsen 2014: 21-23). Skiftet skal ifølge Nuruzzaman ses som et forsøg på at forbedre relationer til Saudi Arabien (Nuruzzaman 2015: 12).

Qatar i Egypten

Qatar stillede sig fra starten af Det Arabiske Forår i opposition til de siddende regimer. Dette gjaldt også i høj grad det Egyptiske folks indledende protester mod præsident Hosni Mubarak, hvor Qatar var hurtig til at erklære sig som fortalere for revolutionen (Sulaib 2017: 32). Qatar begyndte allerede kort efter Mubaraks fald at støtte Egypten økonomisk under landets overgangsperiode med militært styre (Ulrichsen 2014: 14-15). Som nævnt var Qatar under Det Arabiske Forår en

afgørende aktør i regionen, og de var med til at forme udviklingen af Mellemøsten. Dette blev særligt tydeliggjort i Egypten, hvor Qatar under stor kritik fra andre aktører i regionen var fortalere for MB. Qatars støtte af MB i Egypten kulminerede ved valget af Mohamed Mursi i juni 2012, der stillede op for MBs politiske underparti Freedom and Justice Party. Qatars massive økonomiske investeringer i Egypten tog for alvor til under Mursis regeringsperiode, hvilket blev kritiseret af resten af regionen (Ulrichsen 2014: 15). Disse investeringer inkluderede blandt andet en donation på 8 milliarder USD, der skulle redde den Egyptiske økonomi. Og ved et statsbesøg i Kairo i september 2012 vakte Qatars daværende premierminister opsigt, da han annoncerede, at Qatar ville investere 18 milliarder USD i Egypten inden for de næste fem år. Disse ambitioner blev dog aldrig ført ud i livet, da de blev skrinlagt efter Mursi-regeringens fald (Ulrichsen 2014: 15).

Mursis fald kom blot en måned efter forhenværende emir Hamad Al-Thanis abdicering. Qatars nye emir Tamim Al-Thani var efterfølgende stillet over for store udfordringer med at justere den massive støtte til MB, som forgængeren havde udvist i blandt andet Egypten (Ulrichsen 2014: 4). Den nye regering påstod dog, at Mursis fald ikke havde nogen effekt på deres førte udenrigspolitik (Ulrichsen 2014: 4). Men Qatars ageren på den internationale politiske scene efter Mursis fald vidner om en mere forsigtig tilgang. Som tidligere nævnt blev det egyptiske militær rost af Qatar for at tage magten fra Mursi og dermed handle i folkets interesse (Ulrichsen 2014: 21). Alligevel fortsatte Qatar med at støtte MB i Egypten (Khatib 2014: 5).

Opsummering

Qatars udenrigspolitik har forandret sig på en række områder, siden landet i 1990'erne ændrede international kurs og senere tog en mere aktiv rolle ved begyndelsen af Det Arabiske Forår. Qatar begyndte i 1990'erne at fokusere på at gøre staten til en international spiller ved blandt andet at etablere et brand som et handels- og turistcentrum og lancere mediet Al Jazeera. Ved at indgå i fredsforhandlinger mellem stridende parter, specielt i Mellemøsten, fokuserede Qatar samtidig på at skabe et omdømme som en medierende og fredssøgende stat. Dette ændrede sig dog under Det Arabiske Forår, hvor Qatars udenrigspolitik blandt andet var kendetegnet ved deres støtte til MB samt deres interventionistiske modstand mod etablerede totalitære regimer, hvilket særligt kom til udtryk i Egypten. Dette rolleskift fra en neutralt medierende stat til en stat, der aktivt vælger side i konflikter, fik betydelige konsekvenser for Qatars forhold til de omkringliggende stater, særligt Saudi Arabien, Bahrain og UAE. Qatar begyndte grundet øget pres efter Mohamed Mursis fald i juli

2013 at udvise større udenrigspolitisk forsigtighed. Der kan argumenteres for, at de herefter gik tilbage til at føre en udenrigspolitik mere lig den neutrale og medierende, som kendetegnede dem før Det Arabiske Forår.

Al Jazeera

AJ er en verdensomspændende satellitstation med mere end ti forskellige tv-kanaler. Stationen ses på verdensplan af omkring 310 millioner husstande fordelt på over 100 lande. AJ består af en arabisktalende og en engelsktalende del, der tilsammen har 70 afdelinger med cirka 3.000 medarbejdere verden over (Al Jazeera u.å.).

Lanceringen af Al Jazeera

Med hovedsæde i Qatars hovedstad Doha blev AJ lanceret i 1996 af den daværende emir, Hamad Al-Thani. Før da fandtes der ingen arabiske tv-kanaler, der sendte nyheder døgnet rundt, og BBC Arabic var i store dele af regionen den primære nyhedskilde. Men da BBC havnede i en konflikt med Saudi Arabien over deres redaktionelle linje og særligt dækningen af dødsstraf i Saudi Arabien, trak en række saudiske investorer sig fra BBC, hvilket blev indgangsbilletten for AJ. Al-Thani ansatte en gruppe veluddannede og uafhængige journalister samt de BBC journalister, der mistede deres arbejde under konflikten med Saudi Arabien, og dette blev startskuddet for satellitstationen AJ, der dengang udelukkende fandtes i en arabisksproget udgave (Iskandar og El-Nawawy 2004: 315-318).

I 2006 blev Al Jazeera English lanceret, som var verdens første engelsksprogede nyhedskanal med hovedkvarter i Mellemøsten. Ifølge Al Jazeera English selv var formålet med den nye kanal at balancere nyhedsstrømmen mellem forskellige kulturer bedre og at bidrage med et perspektiv på internationale nyheder, som netop manglede i mediebildet, fordi ingen af de store aktører havde deres udgangspunkt i Mellemøsten (Al Jazeera 2006).

I 1990'erne handlede en stor del af forskningen i internationale medier om "CNN-effekten", der beskrev hvordan CNN ved at sætte fokus konflikter i udlandet kunne presse den amerikanske regering til at reagere. AJs indtræden på det globale mediemarked var bl.a. med til at sætte fokus på nye informationsteknologier, men særligt afgørende var det, at den USA-dominerede vestlige

hegemoni, der prægede både den internationale presse og forskningen på området, gennemgik et skifte (Coban 2016: 47).

Finansieringen af Al Jazeera

Selvom AJ i deres selvforståelse er et pan-arabisk medie, og sammensætningen af journalister til dels bekræfter dette, er hele medieinstitutionen finansieret af staten Qatar. I 1996 modtog AJ et opstartsbeløb på 140 millioner USD af daværende emir, Hamad Al-Thani, som i de følgende år lånte mediet op mod 100 USD millioner årligt (Iskandar og El-Nawawy 2004: 318). I dag er AJ fortsat ejet af Qatar Media Corporation, som er ejet af Al-Thani-familien (Beaumont 2012). AJ har i de senere år kæmpet med faldende annonceindtægter, der oven i faldende oliepriser har resulteret i, at AJ i 2016 fyrede 500 medarbejdere. Blandt andet derfor tyder noget på, at kongefamilien, med den nuværende emir, Tamim Al-Thani i spidsen, har besluttet at sænke sit tilskud til AJ (Ruddick 2017).

Principper og værdier

AJs slogan "The opinion... And the other opinion" er ifølge forfatteren til det, nyhedsoplæser og redaktør på AJ Jamil Azar, hvad der adskiller dem fra andre arabiske medier. Sloganet skal ifølge Azar symbolisere fair og balanceret journalistik, men vigtigst af alt uafhængig journalistik (Azar 2006). Siden da er der kommet endnu flere slogans til, og AJ bryster sig blandt andet af sloganet "With all the colours of the rainbow". Begge disse eksempler udtrykker en forståelse af, at journalistisk integritet i høj grad bygger på evnen til at fremstille divergerende holdninger (Iskandar og El-Nawawy 2004: 322). I AJs "Code of Ethics" forpligter de sig til en række journalistiske idealer, herunder "... honesty, courage, fairness, balance, independence, credibility and diversity, giving no priority to commercial or political over professional consideration." (Al Jazeera 2014). Derudover vil de ifølge deres "Code of Ethics" kæmpe for at forsvare pressefriheden og formidle "... the diverse points of view and opinions without bias and partiality" (Al Jazeera 2014).

Først omkring 2002 opstod der nye arabiske medier, der for alvor kunne konkurrere med AJ, hvorfor perioden fra 1997-2002 ofte beskrives som "Al Jazeera-æraen" i mellemøstlig mediehistorie (Lynch 2006: 128). I de første år var AJ særligt kendt for deres krigsdækning og gjorde sig blandt andet bemærket under krigen i Afghanistan og Irak. Ifølge professorer i kommunikation Adel Iskandar og Mohammed El-Nawawy var det netop AJs journalistiske metoder

i krigsdækningen, der i første omgang gjorde dem kendte i mediebilledet. Selvom krigsdækningen indebar, at journalister blev arresteret, og kontorer blev bombet, var seertallene gode, og mange af de nyhedskanaler, der siden kom til, har været stærkt inspireret af AJs tilgang (Iskander og El-Nawawy 2004: 315-319).

Al Jazeera og Det Muslimske Broderskab

Som nævnt tidligere har Qatar og MB et tæt forhold, hvori AJ spiller en væsentlig rolle. Dette manifesterer sig særligt i ansættelsen af den egyptiske teolog Yusuf Al-Qaradawi, der ved AJs lancering i 1997 blev ansat som vært for det ugentlige program "Sharia and Life", som havde op mod 40 millioner seere (Soage 2010: 19-20; Bunting 2005). Yusuf Al-Qaradawi var et prominent medlem af MB, og selvom han i dag officielt er ude af broderskabet, regnes han stadig for en af deres hoved-ideologer (Soage 2010: 19-21).

Al Jazeeras ændrede rolle

AJ har siden mediets lancering haft en konstant forandring i måden, hvorpå nyheder bliver dækket. Som nævnt ovenfor gjorde AJ sig i løbet af mediets første år bemærket ved deres krigsdækning. Dette skyldes specielt deres måde, hvorpå de differentierede sig fra de allerede eksisterende globale medier som BBC og CNN. Iskander og El-Nawawy lægger i deres forskning vægt på, at AJ i høj grad prøvede at dække krigene fra alle vinkler. Dette kunne blandt andet ses i deres store brug af interview af dissenter fra mellemøstlige lande og aggressive undersøgende journalistik (Iskander og El-Nawawy 2004: 319). AJ fokuserede i denne periode meget på at give deres modtagere mulighed for at danne deres egne meninger gennem en objektiv dækning. Dermed gik de i denne periode meget op i at leve op til deres eget motto med at dække "The opinion... And the other opinion" (Iskander og El-Nawawy 2004: 320-321).

Da Det Arabiske Forår begyndte i slutningen af 2010, var det samtidig startskuddet til en tid, hvor AJ blev brugt som en kanal for de undertrykte befolkninger de steder, hvor Det Arabiske Forår havde den største effekt, beskriver professor Nabil Sultan i sin rapport om AJs rolle i Det Arabiske Forår (Sultan 2013: 253). I rapporten beskriver Sultan også, hvordan AJ bliver hyldet af vestlige politikere for deres dækning af Det Arabiske Forår i modsætning til perioden under krigene i Irak og Afghanistan, hvor AJ blev beskyldt af vestlige politikere for at være en kanal, der gik terroristernes ærinde (Sultan 2013: 254). Dette var samtidigt perioden, hvor AJ English opnåede en

høj international status ved at give en dækning af omstændigheder, som andre internationale medier ikke kunne komme med i samme grad ved netop at være i større dialog med sine brugere igennem eksempelvis sociale medier (Sultan 2013: 253; Coban 2016: 57).

Kritik af Al Jazeera

Som nævnt ovenfor ser AJ en dyd i at belyse konflikter fra begge sider. Siden grundlæggelsen af AJ har der dog hersket en del kritik af deres dækning af regionale konflikter, hvor især tilstedeværelsen af bias i nyhedsdækningen har været et kritikpunkt. I det følgende vil flere af disse kritikker blive belyst.

I juli og august 2013 sagde 22 ansatte op i AJs egyptiske afdeling. Ifølge nyhedsmediet Gulf News var de alle utilfredse med den måde, AJ dækkede Egypten i denne periode. Blandt de ansatte, der sagde op, var mange journalister, og flere af dem udtalte bagefter, at de af deres overordnede var blevet beordret til at dække med en favorisering af Mursi og MB under og efter magtovertagelsen i 2013 (Sharaf 2013). I januar året efter blev 20 AJ-journalister anklaget af de egyptiske myndigheder for at støtte MB, der på dette tidspunkt var kategoriseret som en terrororganisation i Egypten (Benner 2014; Miles 2013).

Forskerne Ralph D. Berenger og Mustafa Taha beskriver en afgørende forskel mellem mange vestlige medier og arabiske medier med, at vestlige medier får en stor del af deres budget dækket gennem reklamer, hvilket ikke er muligt på samme måde i Mellemøsten, da den brede befolkning ikke har samme høje økonomiske råderum som i Vesten. Derfor er de fleste arabiske medier afhængige af finansiering andetsteds fra, hvor AJ som nævnt får størstedelen finansieret af Qatars emir (Berenger og Taha 2013: 91). I sammenhæng med dette beskriver Berenger og Taha, hvordan de arabiske medier også ofte er politiserede, hvilket i AJs tilfælde var tydeligt i udnævnelsen af den nye administrerende direktør i 2011, Ahmad Al-Thani, som er en del af Qatars kongefamilie (Berenger og Taha 2013: 92). Samme kritik præsenterer Sultan Barakat ved at fremhæve, at en række lækkede WikiLeaks-dokumenter skabte debat om, at Qatar havde gjort brug af AJ som et "foreign policy tool". Dette kom til udtryk, ved at premierminister Jassim Al-Thani ifølge dokumenterne havde fortalt Mubarak, at AJ ville holde op med at blive sendt i Egypten, hvis Mubarak-styret støttede en aftale vedrørende Palæstina (Barakat 2012: 8).

Det Arabiske Forår har dog ikke været den første periode, hvor der har været fundet tendenser i AJs dækning, som kan tolkes til at være politiserede. Op gennem 2000'erne opstod en konflikt mellem Qatar og Saudi Arabien, der udsprang af USA's forestående invasion af Irak og kritiske interview af saudiarabiske dissidenter i et talkshow-program i AJ (Samuel-Azran 2013: 1299). I en rapport påviser medieforsker Tal Samuel-Azran, at Qatars diplomatiske standpunkt i forhold til Saudi Arabien i denne periode fra 2001 til 2008 kan ses i AJs henholdsvis positive og negative dækning af saudiarabiske forhold. Rapporten viser, at der i 2001, før konfliktens begyndelse i 2002, var et overtal af positive historier om Saudi Arabien i forhold til negative. Det forhold ændrede sig i 2002, og herfra og indtil konfliktens endeligt i 2007 var der et overtal af negative historier. I slutningen af 2007 og frem blev forholdet mellem Qatar og Saudi Arabien bedre og bedre, hvilket igen kunne ses i overtallet af positive historier (Samuel-Azran 2013: 1301-02).

Forskelle mellem Al Jazeera English og Al Jazeera Arabic

Siden lanceringen af Al Jazeera English har forskere undersøgt forskellene på Al Jazeera English og Al Jazeera Arabic. Medieforskningsprofessor Abeer Al-Najjar lægger i en undersøgelse vægt på faktummet, at Arabic hovedsagligt er et regionalt medie, der henvender sig til borgere i Mellemøsten, mens English er skabt som et verdensomspændende medie, der skal konkurrere med andre nyhedsmedier som CNN og BBC. Al-Najjar beskriver, hvordan de to afdelinger udover at have to forskellige publikum også har tendenser til at have to forskellige nyhedsdækninger (Al-Najjar 2009: 8-9). Derudover beskriver forskerne Shahria Fahmy og Mohammed Al Emad de to afdelingers dækning af USA/Al Qaeda-konflikten i en rapport, hvor konklusionen viser en brug og et udvalg af kilder, der varierer mellem afdelingerne, hvor især nationalitet og etnicitet udgør en forskel. Men undersøgelsen viser ikke en forskel i selve dækningen af konflikten (Fahmy og Al Emad 2011: 224). I relation hertil viser Al-Najjars rapport, at Arabic har haft et større fokus på emner som militære aktioner, indenrigspolitik og diplomati end English, som derimod har haft flere historier om emner som menneskerettigheder, ikke-statslige angreb og borgerkrig (Al-Najjar 2009: 8). Disse undersøgelser konkluderer dermed ikke, at der er en forskel på de to afdelingers dækning af bestemte emner, men at der er en forskel i, hvilke emner afdelingerne dækker hver især, samt hvilke kilder der bruges.

Metode

Valg af case

For at undgå subjektivitet i udvælgelsen af cases kan man argumentere for, at udvælgelsen skal være tilfældig. Men når antallet af cases er lille, kan man ikke sikre sig en repræsentativ case ved tilfældig udvælgelse. Professorer i statskundskab John Gerring og Jason Seawright har derfor udviklet et udvælgelsessystem til dybdegående casearbejde, som består af syv case-typer: *typical*, *diverse*, *extreme*, *deviant*, *influential*, *most similar* og *most different* (Seawright og Gerring 2008: 295-96). Opdelingen handler blandt andet om repræsentativitet, N-størrelse, og om hvorvidt casen skal bruges til at bekræfte en teori eller udforske et nyt område.

I denne opgave benytter vi os af en *influential case*. Denne case-type bruges typisk, hvis man vil undersøge en kausal sammenhæng og skal bruge en case, der passer ind i modellen og opfylder de krav, der måtte være til variablene. Bekræftes den kausale sammenhæng ikke under disse "oplagte" omstændigheder, er det derfor ikke nødvendigt at gå videre med teorien (Seawright og Gerring 2008: 303). Idet 22 journalister opsagde deres stillinger på AJ på grund af dækningen af MB, under den tidsperiode vi undersøger, vil en eventuel afkræftning af vores hypotese altså have indflydelse på, hvorvidt vi fortsat ser grund til at undersøge, om der er en sammenhæng mellem Qatars udenrigspolitik og AJs nyhedsindhold.

Udvælgelse af programmer og episoder

Programmer

For at analysere AJs mediedækning af opstandene i Egypten fra 2011 til januar 2014 har vi lagt vægt på at udvælge programmer, der repræsenterer en så stor del af tv-kanalens sendeflade som muligt. Dette gør vi for at opnå den højest mulige repræsentativitet i vores analyse. Vi har derfor identificeret tre programtyper, der udgør en stor del af sendefladen: debatprogrammer, dokumentarprogrammer og nyhedsprogrammer. Dette er tre meget forskellige programtyper, men vi har prioriteret denne forskellighed. Det styrker vores endelige analyses reliabilitet, da vi både har inkluderet redigerede og uredigerede programmer.

Det har været ønskværdigt at kunne udvælge ét specifikt program, som ville kunne være repræsentativt for hver af de enkelte programtyper. Dette har dog kun været muligt ved debatprogrammet, hvor vi har udvalgt programmet Inside Story. Dette valg er blevet truffet på baggrund af programmets popularitet, og hvor meget vi vurderer, det fylder i AJs sendeflade. I forhold til dokumentarprogrammer og nyhedsprogrammer findes der ikke specifikke programserier, som dækker vores case. Vi har derfor udvalgt programmer fra henholdsvis AJs samlede kartotek over dokumentarprogrammer og mediets samlede nyhedsdækning.

Inside Story er et debatprogram på AJ English, hvor mediets journalister og gæster “analyserer og diskuterer dagens tophistorier”. Programmet, som AJ sender fire gange i døgnet, blev lanceret sammen med AJ English og har dermed kørt siden 2006 (Al Jazeera Inside Story u.å.). Man kan diskutere, at Inside Storys lange levetid, og det, at tv-stationen prioriterer at sende programmet fire gange i døgnet, er et udtryk for, at Inside Story har mange seere, og at AJ ønsker at identificere sig med programmet. Baseret på dette vurderer vi, at programmet er repræsentativt for AJs dækning.

AJ English har en lang række dokumentarer, der spænder over en bred vifte af emner, og som dagligt indgår i tv-kanalens sendeflade. Med dokumentarerne udfordrer AJ English ifølge dem selv “dominerende holdninger gennem stærke menneskelige historier” (Al Jazeera Documentaries u.å.). At dokumentarerne er en del af den daglige sendeflade kan ligeledes betyde, at de er prioriteret højt af AJ English, og at de har mange seere.

Nyhedsudsendelser er ligeledes en del af AJ English’ daglige sendeflade (Al Jazeera World News u.å.). Udsendelserne må derfor formodes at nå ud til mange seere. AJ Arabic var som tidligere nævnt den første arabiske tv-kanal, der sendte nyheder døgnet rundt, og det må derfor formodes, at AJ English ser nyhedsudsendelser som en essentiel del af mediets udtryk.

Episoder

Vi udvælger programtyper, som kan repræsentere programmernes samlede dækning, og som lever op til følgende kriterier for indhold og antal, som vi opstiller for at undgå subjektivitet i udvælgelsen. Programmerne skal være udgivet inden for vores tidsperiode, og i den forbindelse har vi lavet en tidslinje, som kan bruges til at få overblik over de vigtigste begivenheder i Egypten i perioden. Helt konkret har vi inddelt tidslinjen i tre overordnede perioder, som vi forsøger at dække

ligeligt med de udvalgte afsnit (Bilag 2). Vi vil uddybe perioderne i det nedenstående afsnit om vores metode-tidslinje. Derudover har vi på baggrund af vores pilottest udvalgt to overemner, som vi vil fokusere på i vores udvælgelse af episoder for at snævre analysen ind: *Det Muslimske Broderskab og folkets vilje*.

Vi har på forhånd besluttet, hvor mange afsnit af hver programtype der skal analyseres for at undgå tilfældig eller subjektiv udvælgelse. Da længden på programtyperne varierer meget, har vi tilpasset antallet af afsnit længden på programtypen for at sikre repræsentativitet, og at vi har mulighed for at gå i dybden med hver episode. Vi har derfor valgt, at analysen skal indeholde to dokumentarer, seks debatprogrammer og 16 korte nyhedsindslag. Jævnfør afsnittet om hermeneutik er det afgørende, at baggrunden for udvælgelsen af afsnit beskrives nøje for at styrke den metodiske validitet.

Metode-tidslinje

Vores analyse dækker over en længere periode med flere markante udviklinger, der kan have påvirket AJs dækning af Egypten. Vi har derfor udarbejdet en historisk tidslinje med nedslag i otte afgørende begivenheder for at skabe et overblik over udviklingen i Egypten under den undersøgte periode. På baggrund af de otte nedslag har vi opdelt tidslinjen i tre perioder:

- Tiden op til og lige efter Mubaraks fald
- Valget af Mursi som præsident
- Militærkuppet, som væltede Mursi

Med udgangspunkt i vores hypotese er vores formodning, at AJs dækning, hvis den har en forbindelse til Qatars udenrigspolitik, vil udarte sig meget forskelligt under disse tre perioder. Tidslinjen er derfor et vigtigt værktøj i analysen, og de otte afgørende begivenheder har vi som tidligere nævnt brugt som udgangspunkt for udvælgelsen af de analyserede programmer.

Framing

Entmans framing-begreb

Ifølge medieforskeren Robert Entman handler framing om at udvælge særlige elementer af virkeligheden og fremhæve dem, mens andre elementer nedtones. Framingen har den funktion, at

den skaber en bestemt definition af en problematik, en fortolkning af årsagen til problematikken, en “moralsk evaluering” og endelig en anbefaling til, hvordan problemet skal løses (Hjarvard 2015: 105). Nogle funktioner kan være mere fremtrædende end andre i specifikke frames, og ikke alle funktioner er nødvendigvis til stede samtidig.

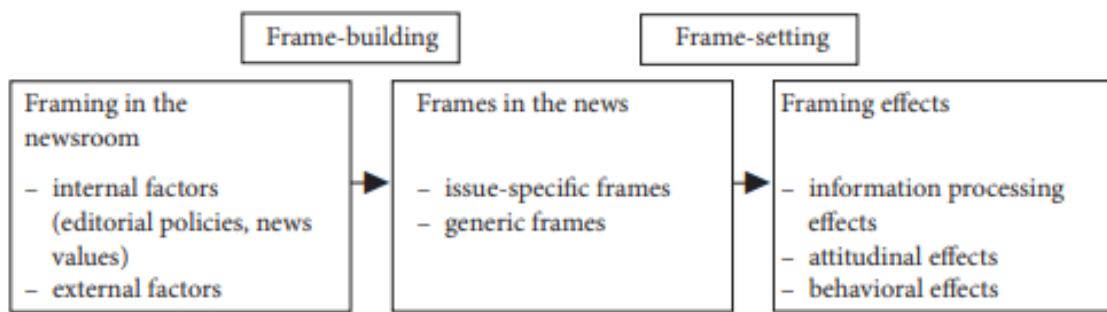
Afsenderen af en frame ligger selv under for nogle “fortolkningsskemaer”, der er afgørende for, hvilke frames de skaber igennem deres formidling. Modtageren er ligeledes underlagt nogle mentale fortolkningsskemaer og forstår derudover nye frames i lyset af allerede eksisterende frames (Hjarvard 2015: 105).

Frames i nyheder

Claes De Vreese, forsker i politisk kommunikation, beskriver fire kriterier, som en nyhedsframe bør leve op til i en framinganalyse. En frame bør:

- Kunne komme til udtryk gennem sproglige vendinger og kendetegn
- Være mulig at observere i almindelig journalistisk praksis
- Være mulig at adskille fra andre frames
- Kunne observeres af andre end forskeren selv (de Vreese 2005: 54)

Disse frames kan ifølge de Vreese observeres som “specific textual and visual elements” og kommer, som Entman også belyser, til udtryk, ved at særlige visuelle elementer eller tekstelementer fremhæves (de Vreese 2005: 54). Der findes ifølge de Vreese tre forskellige stadier i en framingproces: *Framing in the newsroom*, *Frames in the news* og *Framing effects*. Første stadie omhandler både interne journalistiske faktorer og eksterne faktorer som indflydelse fra eliter og sociale bevægelser, der påvirker, hvordan journalister og medier framer problemstillinger. Fokuserer man i en framinganalyse på dette stadie, er det vigtigt, hvordan en bestemt frame er kommet til verden, og ikke hvordan den kommer til udtryk. Det sidste stadie omhandler omvendt effekterne eller konsekvenserne af en frame. Tager man i stedet udgangspunkt i det andet stadie, *Frames in the news*, er fokus netop på, hvordan en frame kommer til udtryk - enten i et generelt perspektiv eller på et mere specifikt plan (de Vreese 2005: 52-53). I dette projekt vil vi fokusere på framing i nyhederne.

(De Vreese 2005: 52)

Det er ifølge de Vreese vigtigt, at man i en framinganalyse tager højde for sammenkoblingen mellem enten produktionen af nyheder, hvordan en frame kommer til udtryk eller effekterne af samme (de Vreese 2005: 52). Inden for stadiet *Frames in the news* findes to tilgange: *issue-specific* og *generic* nyhedsframes. Sidstnævnte kan bruges til at analysere generiske frames i nyheder, der kan fortælle noget generelt om journalistiske kutyper, men som i mindre grad kan bruges i specifikke tilfælde. Omvendt kan *issue-specific* nyhedsframes bruges til at få et gennemgribende og særegent indblik i en begivenhed eller problematik, hvilket vi vil benytte os af i dette projekt. Denne tilgang komplicerer dog muligheden for at generalisere de specifikke frames (de Vreese 2005: 54-55).

Hermeneutisk framinganalyse

I dette projekt anvender vi en kvalitativ hermeneutisk framinganalyse, som typisk har et lille N, fordi det centrale er at foretage en dybdegående analyse. Det er samtidig vigtigt, at undersøgelsens sample er repræsentativt for den generelle diskurs omkring den begivenhed eller problematik, der undersøges, så framinganalysen kan sættes i relation til det bredere kulturelle niveau (Matthes og Kohring 2008: 259). Hvad den hermeneutiske tilgang betyder for vores projekt, vil blive uddybet senere i dette metodeafsnit.

Analyse af episoderne

Typer af frames

Som nævnt i afsnittet om framingteori er der tre stadier i en framingproces. Når vi har udvalgt de frames, som vi har brugt i vores analyse, har vi været opmærksomme på eksterne faktorer som eksempelvis den qatarske elites indflydelse på Qatars udenrigspolitik, der muligvis kan påvirke,

hvordan en bestemt frame bliver udformet. Vi har dog ikke undersøgt denne *frame-building*, som er første stadie, og har heller ikke fokuseret på konsekvenserne af frames i nyhedsdækningen - hvordan seerne bliver påvirket af den måde, AJ har dækket begivenhederne i Egypten. I stedet har vi fokuseret på, hvordan bestemte frames kommer til udtryk i nyhedsdækningen, og vi har altså undersøgt udfaldet af den proces, hvori bestemte frames bliver skabt. Mere specifikt har vi fokuseret på det, de Vreese betegner som *Frames in the news* (de Vreese 2005: 52). Dette stemmer også overens med den sammenkobling, der ifølge de Vreese skal være mellem to eller flere af stadierne i en framingproces. De frames, vi har undersøgt i AJs dækning af begivenhederne i Egypten, er relevante for vores specifikke case, men ikke i en mere generel forstand. Vi kan ikke bruge de identificerede frames, som kan betegnes som *issue-specific*, til at sige noget mere generelt om mediers dækning af demonstrationer og regimeskifte, men kan i højere grad benytte vores *issue-specific* frames til at gå i dybden med AJs dækning af begivenhederne i Egypten mellem 2011 og starten af 2014.

Pilottest

Før analysen har vi foretaget en pilottest, som vi bruger til at udlede de frames, som senere danner ramme om selve analysen. I pilottesten har vi gennemset en dokumentar, to debatprogrammer og fem nyhedsudsendelser og skrevet alle potentielle frames ned. Derefter har vi gennemgået listen og udvalgt de frames, der oftest gik igen på tværs af programmerne. Da vi har brugt en pilottest til at finde de frames, der kan anvendes i analysen, er en del af undersøgelsen deduktiv. Vi har altså foretaget en pilottest til at starte med for at etablere mulige frames for de udvalgte episoder, men vi er efterfølgende åbne for, at nye frames kan vise sig, når vi går i gang med analysen. Vi er derfor både deduktive og induktive, da de på forhånd etablerede frames godt kan tilpasse sig i løbet af vores analyse af episoderne. Der kan dog argumenteres for, at vi hovedsageligt arbejder induktivt, hvilket vi vil uddybe herunder.

Analysen

De udvalgte programmer er opdelt i seks dele, som ses i tre forskellige kombinationer af gruppens fire medlemmer. Vi har således mindsket risikoen for subjektivitet i framinganalysen, da ingen afsnit kun er set af et enkelt gruppemedlem. Samtidig kan dette have hjulpet til at bryde faste mønstre ved at danne nye par.

Med de prædefinerede frames fra pilotundersøgelsen har vi foretaget en kvalitativ undersøgelse af udvalgte programmer, hvor vi har analyseret, hvordan disse frames kommer til udtryk i AJs dækning. Vi har dermed taget udgangspunkt i den dækning og altså de frames fra AJ, som vi har set i pilottesten. Vi har dog ikke ladet disse frames være fuldstændig styrende for det, vi har lagt mærke til i analysen af de tre programtyper, men har i stedet været åbne for, at nye frames kunne vise sig i løbet af analysen. Helt konkret har vi på baggrund af Entmans framingteori lagt mærke til, hvilke elementer der er fremhævet i dækningen, og hvilke elementer der er nedtonet, som jævnfør de Vreese kommer til udtryk i de sproglige vendinger og kendetegn. Samtidig har vi noteret de audiovisuelle elementer i dækningen, der også er med til at forme en frame. For at etablere en frame i AJs dækning er det altså vigtigt, at AJ vægter bestemte dele af virkeligheden højere end andre, der omvendt nedtones. Dette kan komme tydeligt til udtryk gennem sproglige vendinger fra AJs værter og journalister samt de tekstlige beskrivelser, mediet præsenterer i dækningen, og de billeder og den lyd, mediet har valgt at vise seerne for at dække begivenhederne i Egypten. Det er dog ikke alene Al Jazeera's ansatte, der kan skabe frames, men også gæsterne og de interviewede i debat-, dokumentar- og nyhedsprogrammerne, hvis ord kan være med til at fremhæve en bestemt del af virkeligheden i AJs dækning. Der er altså en lang række elementer, der kan være med til at udgøre en frame, og vi har haft alle disse elementer for øje, når vi har foretaget vores framinganalyse.

I dækningen er der et væld af forskellige elementer, der fremhæves, og havde vi inkluderet alle frames - store som små - vil vores framinganalyse have et omfang, langt ud over hvad vi har plads og tid til. Vi har derfor været nødt til at begrænse det endelige antal frames. Vi har her fulgt vores metode-tidslinje, som har vist os de mest relevante begivenheder. Samtidig har vi udvalgt frames, der enten går igen gennem dele eller hele vores periode, og frames, som har en stor vigtighed i AJs dækning. På den måde har vi forsøgt at ende ud med en framinganalyse, hvori vi har analyseret de frames, der bedst repræsenterer AJs dækning af begivenhederne i Egypten fra 2011 til starten af 2014. Analysen af de fundne frames har bestået i at udfolde de frames, vi har fundet i dækningen under hver af de perioder, som tidligere er beskrevet i dette metodeafsnit. Vi har dermed opdelt vores analyse af AJs framing i tre perioder for derefter at samle de vigtigste tendenser.

Videnskabsteoretiske overvejelser

Konstruktivistisk udgangspunkt

Det er centralt for konstruktivismen, at ny viden skabes ved at sætte spørgsmålstejn ved den eksisterende viden, hvilket dette projekt netop har til formål at gøre, da vi ønsker at afprøve den herskende opfattelse af Al Jazeera.

Med en konstruktivistisk tilgang tillægger vi os en perspektivistisk epistemologi. Vi anerkender, at vi ikke er i stand til at finde en sandhed, der er uafhængig af vores egen perception og søger derfor ikke at "opdage" en uafhængig sandhed (Pedersen 2012: 187-191). Denne videnskabsteoretiske tilgang har stor indflydelse på vores framinganalyse, da det principielt betyder, at de frames vi finder altid vil være påvirket af vores eget udgangspunkt. Disse overvejelser om forskningens objektivitet vil vi vende tilbage til i afsnittet om den hermeneutiske tilgang.

Den konstruktivistiske tilgang til projektet afspejler sig særligt i vores interesse for, hvilke grupper der har indflydelse på konstruktionen af sandheder og dermed besidder definitionsmagten i en diskursivt konstrueret verden. I dette tilfælde, hvorvidt Qatars styre yder indflydelse på den diskurs, som AJ skaber omkring Det Arabiske Forår i Egypten. Konstruktivismens interesse for, hvilke magtforhold, interesser og antagelser der ligger til grund for fastholdelsen af specifikke konstruerede sandheder, og hvordan disse institutionaliseres i samfundet, viser sig altså tydeligt i projektets grundlæggende hypotese, nemlig den kausale sammenhæng mellem Qatars udenrigspolitik og et statsejet medias framing (Pedersen 2012: 189,191,201).

Paralleller til Foucaults diskursanalyse

Selvom Michel Foucault ikke eksplicit betegner sig selv som konstruktivist, kan man argumentere for, at hans tilgang til diskursteorien kan defineres som konstruktivistisk (Dreyer Hansen 2012: 255-56). I dette projekt er han relevant at inddrage, fordi han beskæftiger sig med diskursanalyse i et magtperspektiv, som kan overføres til vores framinganalyse. En mere generelt introduktion til Foucaults magtbegreb, i relation til diskursanalysen, vil blive gennemgået i teoriafsnittet.

Ifølge Foucault skal man i en diskursanalyse se bort fra de ord eller formuleringer, der påstår at henvise til absolutte sandheder. I stedet bør man betragte datamaterialet som et diskursivt rum, hvor "objekter" - i dette tilfælde ord, vendinger og formuleringer der anvendes af AJ - både kan fremstå

og forandres over tid (Dreyer Hansen 2012: 245). Netop forandringen over tid er væsentlig for os, fordi vi undersøger, hvorvidt framingen ændrer sig i takt med udenrigspolitikken over en treårig periode. Men Foucault mente ikke, at disse objekter kan fremstå for os som "rene", altså uden for den diskursive mediering (Dreyer Hansen 2012: 245; Pedersen 2012: 193). I vores projekt vil det sige, at de journalistiske produktioner vi undersøger ikke fremstår "rent" for os, da vores måde at tale om fænomenerne på påvirker vores forståelse af dem, og vi vender her tilbage til den perspektivistiske epistemologi.

Hermeneutisk tilgang

Vi foretager en hermeneutisk framinganalyse, hvilket spiller godt sammen med vores konstruktivistiske udgangspunkt, men samtidig giver anledning til en række overvejelser omkring forskningsobjektivitet. Da det er centralt for hermeneutikken, at forskerens egen væren i verden og forståelseshorisont influerer det analytiske arbejde, har kritikken af den hermeneutiske framinganalyse også rettet sig mod den potentielle subjektivitet i udvælgelsen af frames. Forskeren risikerer altså at udvælge frames, der passer ind i deres forståelsesverden, bevidst eller ubevidst, da allerede eksisterende frames påvirker vores forståelse af nye frames (Matthes og Kohring 2008: 261). En del af løsningen på dette består i at udføre et stort deskriptivt arbejde under analysen for således at bevise validiteten af arbejdet over for læseren. Den hermeneutiske framinganalyse skal derfor opstille konkrete kriterier for udvælgelsen (Matthes og Kohring 2008: 259-60).

Kvalitetsvurdering

Generaliserbarhed

Hvad angår de specifikke frames, er generaliserbarheden lav, da vi arbejder med *issue-specific* frames, som ikke kan overføres direkte til andre cases. På trods af dette stræber vi alligevel efter at kunne generalisere i forhold til Qatars strategiske brug af AJ i lignende konflikter i samme periode. Bekræftes hypotesen, om at der er en sammenhæng mellem Qatars udenrigspolitik og AJs dækning af Egypten, kan dette bruges som motivation til videre forskning. Dog er vi opmærksomme på, at Qatar kan have særlige interesser i Egypten, som har motiveret dem til at påvirke AJs dækning i højere grad, end hvad de normalt gør.

Reliabilitet

Projektets målenøjagtighed og evne til at besvare problemformuleringen kan potentielt være mindsket, da der er en risiko for at overfortolke frames, som bekræfter vores hypotese, eller omvendt overse frames, der taler imod hypotesen. I udvælgelsen af frames er vi samtidig påvirket af tidligere frames, hvilket begrænser evnen til at betragte programmerne neutralt. Vi har forsøgt at imødegå dette problem ved at opstille specifikke kriterier for udvælgelsen af data, således at vi ikke udvælger materiale, alene fordi det passer til vores hypotese. Derudover forsøger vi jævnfør ovenstående at undgå subjektivitet i framinganalysen ved at opdele materialet i varierende kombinationer af gruppens medlemmer. Dette kan hjælpe til at øge projektets målenøjagtighed, da vi herigennem mindsker subjektivitet og bryder mønstre ved at ændre gruppernes konstellation.

Validitet

Da det publikum, Al Jazeera som public diplomacy-redskab må forventes at skulle påvirke, er det egyptiske folk, som primært Al Jazeera Arabic og ikke English henvender sig til, ville vi have haft højere validitet ved at have undersøgt Arabic frem for English. Det styrker dog validiteten, at vi jævnfør udvælgelsen af programmer har udvalgt programmer, der er repræsentative for hele Al Jazeeras dækning. Vores teoretiske begreber er specifikke og behandler det, vi på baggrund af vores problemformulering undersøger, hvilket også styrker validiteten. Det gælder eksempelvis teorien om international broadcasting, som specifikt beskæftiger sig med internationale nyhedsmediers evne til at påvirke befolkninger uden for landets grænser.

Forskel på Al Jazeera Arabic og Al Jazeera English

Grundet vores manglende arabisk-kundskaber har vi været nødsaget til at fokusere på AJs engelske kanal frem for den arabiske. Da Al Jazeera Arabic og Al Jazeera English som belyst i kontekst reelt er samme medie, ser vi analysen af den engelske del som værende dækkende for AJs overordnede budskaber. Derved vil vores fokus på Al Jazeera English altså ikke være et afgørende problem for projektets besvarelse af problemformuleringen.

Teori

Magtbegrebet

Når man taler om magt i en samfundsvidenskabelig kontekst, er det svært at ignorere politologen Robert A. Dahls overordnede definition af, hvad magt er. Han beskriver magt som, at A har magt over B i en sådan grad, at A kan få B til at gøre noget, B ellers ikke ville have gjort (Dahl 1957: 202-3). Besidder man magt, betyder det altså, at man har evnen til at påvirke andres adfærd og på den måde få, hvad man selv ønsker (Nye 2004: 2). I denne sammenhæng vil vi dog argumentere for, at denne magtdefinition er for snæver og ikke indkapsler alle magtens facetter, hvorfor det er relevant at inddrage andre magtteoretikere, der fokuserer på magtbegrebets bløde, relationelle og indirekte dimensioner.

Michel Foucault er blandt andet kendt for sit bidrag til magttænkningen, hvor han, udover den diskursive magt som tidligere er blevet beskrevet, anlægger et relationelt perspektiv på magtbegrebet. Foucaults magtbegreb er ikke en almennyttig teori, og han påpeger udelukkende, at andre magtrelationer er blevet overset i den traditionelle magttænkning (Villadsen 2013: 341-42). Foucault så magten som andet og mere end en negativ og undertrykkende kraft, som A kan påvirke B med. Magten kan også foregå på "mikroniveau", hvor den er indbygget i relationerne, former begge subjekter i processen, og tager form af opmuntring eller udtalt opfordring til at handle på en bestemt måde. Foucault kalder denne form for magt *produktiv*, forstået på den måde, at den er afhængig af, at magtudøveren skaber en effekt eller præstation hos den påvirkede aktør, som således selv handler for at styrke magtstrategien (Villadsen 2013: 342). Foucaults magtdefinition vil ikke blive anvendt direkte i analysen, men danner grundlag for vores overordnede forståelse af begrebet.

Blød magt

Udover at være relationel, kan magten også beskrives som kontekstuel, da spørgsmålet om, hvilke værktøjer der er mest effektive, afhænger af konteksten. I nogle tilfælde er det mest effektivt at true med militær magt eller bruge økonomiske incitamenter for at få en aktør til at handle i overensstemmelse med magtudøverens interesser. Denne type værktøjer, pisk eller gulerod, kan defineres som hård magt. Den amerikanske politolog og grundlægger af begrebet "blød magt" Joseph Nye argumenterer dog for, at hård magt ikke kan stå alene som den eneste form for magt.

Ifølge ham er det nemlig også muligt at få andre til at ændre deres holdninger gennem blød magt (Nye 2004: 5).

Blød magt kan i sin bredeste form defineres som evnen til at påvirke andre og opnå et givent mål uden at benytte tvang eller økonomiske incitament. I modsætning til andre magttyper handler blød magt både om de ressourcer, der er tilgængelige, og hvordan disse bruges (Hayden 2011: 4). Blød magt kan ses som et værktøj for international indflydelse, der eksempelvis kan omhandle promovering af specifikke argumenter gennem medier eller generel international branding af et land. Ifølge Joseph Nye kan blød magt føre til en slags “public opinion capital”, som kan anvendes til at opnå konkrete udenrigspolitiske mål. Dette kan gøres gennem forskellige strategier såsom *public diplomacy*, herunder *international broadcasting*, samt lignende typer strategisk kommunikation (Hayden 2011:1).

Blød magt kan ikke stå alene og må forstås som et supplement til andre former for magt, hvorigennem man kan påvirke offentligheden i andre lande - enten til konfliktløsning eller udbredelse af normer og virkelighedsopfattelser. Denne tankegang retfærdiggør derfor, at den pågældende stat allokerer ressourcer til eksempelvis medieinstitutioner (Hayden 2011: 4-5).

Public Diplomacy

I det følgende vil vi forsøge at klargøre, hvordan begrebet *public diplomacy* skal forstås i en moderne sammenhæng, hvorefter vi dykker ned i *International Broadcasting* og *Media and conflict* som konkrete redskaber til at forstå public diplomacy.

Public diplomacy vandt indtog i den teoretiske debat om blød magt i midten af 1990'erne og har et tværdisciplinært udspring, der både trækker på internationale relationer, massekommunikation og diplomati-teori. Begrebet dækker grundlæggende over styring af kommunikation fra statslige og ikke-statslige aktører, som ønsker at ramme et andet lands offentlighed med målrettede informationer for at fremme nationale mål (Golan et al. 2014: 2). Nogle forskere mener, at fokus inden for public diplomacy i de senere år har taget et skift fra at forsøge at ramme med sine budskaber i flere lande til at forsøge at påvirke og dyrke forholdet til specifikke lande, der spiller en afgørende rolle for afsenderens udenrigspolitik (Golan et al. 2014: 2).

Public diplomacy er et supplement til den traditionelle form for diplomati. Den hjælper diplomatiet med dets forsøg på at få indflydelse og accept af det udøvende lands synspunkter og politikker. Hvor traditionelt diplomati hovedsageligt henvender sig til andre landes statspersoner, henvender public diplomacy sig i stedet til et andet lands civilsamfund (Udenrigsministeriet u.å.). Traditionel diplomati er ofte en længerevarende proces mellem aktører på det statslige niveau, som er så godt som usynlig for den bredere civilbefolkning. Her gør public diplomacy en større dyd ud af at gøre diplomati mere synlig ved netop at inddrage civilbefolkningen og dermed åbne op for en traditionelt set temmelig lukket proces (Melissen 2013: 2). Med andre ord er staters brug af public diplomacy en slags demokratisering af diplomatiet, der åbner en arena, som tidligere kun har været mulig at benytte for et begrænset publikum, op for en masse nye potentielle aktører (Melissen 2013: 2).

I IR-sammenhænge bruges der ofte udtryk som 'bilateralisme' og 'multilateralisme', men ved public diplomacy bruges istedet *polylateralisme*. Polyateralisme bruges ved de forhold, der eksisterer mellem stater og ikke-statslige aktører såsom TV-stationer, private firmaer med videre. Disse forhold kan udmønte sig i kommunikation, forhandlinger, rapportering og repræsentation, men dog ikke med samme grad af suverænitet og lighed, som ses i bi- og multilaterale forhold mellem stater (Melissen 2013: 3).

Public diplomacy er altså ikke et redskab, der udelukkende står til afbenyttelse af stater, selvom de dog stadig er hovedaktørerne. Public diplomacy kan derfor bruges til flere forskellige formål. Det kan være at gøre sig bemærket i andre landes bevidsthed og klatre op ad den globale rangstige eller at udbrede noget, som man synes vil være et universelt gode for alle lande. Det kan også være et middel til at skjule nogle ting, som man ikke vil have, omverdenen skal forbinde landet med eller en forsvarsmur mod kritik (Melissen 2013: 11).

International Broadcasting

International broadcasting bliver ofte set som et af hovedredskaberne i public diplomacy. Professor i kommunikation Monroe Price definerer international broadcasting som: "...a very complex combination of state-sponsored news, information, and entertainment directed at a population outside the sponsoring state's boundaries..." (Geniets 2013: 6). I sin definition af begrebet lægger Price yderligere vægt på, at international broadcasting har en indbygget funktion, der kan bruges

politisk. Han definerer begrebet som en elegant måde at beskrive “the use of electronic media by one society to shape the opinion of the people and leaders of another” (Rawnsley 2016: 2).

I 1980'erne begynder de statsejede internationale nyhedsstationer langsomt at fylde mindre i mediebildet, og staterne måtte derfor ændre deres tilgang til brugen af international broadcasting i public diplomacy. Uden direkte indflydelse på nyhedsindholdet er det blevet attraktivt for politikere at have adgang til disse medier for dermed at kunne påvirke deres framing (Samuel-Azran 2013: 1296). Både politikere og stater konkurrerer således om at kunne påvirke de globale medier mest muligt. Tal Samuel-Azran har længe beskæftiget sig med AJs udenrigspolitiske rolle. Han beskriver den generelle brug af international broadcasting som et marked, hvor internationale aktører kan sælge en bestemt virkelighedsopfattelse eller framing af en begivenhed til et globalt eller regionalt publikum. På den måde kan en succesfuld kommunikationsstrategi ensrette nyhedsagendaen på en måde, der gavner afsenderlandets udenrigspolitik (Samuel-Azran 2013: 1296).

Media and conflict

Medier spiller en større og større rolle, når man kigger på, hvordan politiske aktører agerer i internationale konflikter. Medier bliver ikke længere blot brugt som talerør, men som et værktøj til at udvikle, forbedre og promovere aktørernes egne agendaer og strategier (Gilboa et al. 2016: 654-55).

Traditionelle medier bliver udfordret af nye, alternative medier i takt med en stigende global efterspørgsel, hvilket blandt andet skyldes udbredelsen af internettet. Den tidligere nævnte ændring i kommunikationsstrømmen har givet plads til en række nye medier på den internationale scene, der udfordrer etablerede spilleres dominans - specielt når det kommer til dækningen af internationale konflikter. I det fragmenterede medielandskab er det blevet attraktivt at udvikle unikke synspunkter på et område. Det har den betydning, at medier, der dækker konflikter, ofte justerer deres dækning, så det passer til en bestemt politisk agenda (Gilboa et al. 2016: 659-60).

Der er et væld af spillere på det internationale mediemarked, og lokale, nationale, regionale, internationale og globale medier har alle noget at skulle sige i dækningen af internationale konflikter. Globale nyhedsmedier, der opererer i mange lande og har et internationalt publikum, tildeles stor overbevisende magt. Deres dækning har magt til at ændre modtagernes holdninger til

en bestemt sag eller konflikt (Gilboa et al. 2016: 666-67). Internationale og globale medier har begge et stort globalt publikum, men internationale medier skiller sig ud ved at være loyale over for den stat, mediet er baseret i. Disse medier er ofte ejet af et styre og dækker oftest emner, der er relevante for den stat, de er afhængige af, i et snævert eller biased perspektiv. Globale medier har modsat ikke samme loyalitet og er relativt uafhængige fra værtslandet (Gilboa et al. 2016: 667).

Begivenheder som 11. september og Det Arabiske Forår har ændret det lys, traditionelle, vestlige medier bliver set i. Efter terrorangrebet i 2001 blev amerikanske og europæiske medier kritiseret for at være biased i deres dækning af angrebet og de efterfølgende begivenheder. Vestlige medier og regeringer er gentagende gange blevet beskyldt for ikke at dække Det Arabiske Forår og andre nylige udviklinger i Mellemøsten objektivt, men på en biased og upræcis måde, hvilket har ændret kravene til, hvordan dækning af konflikter bør udføres. Det internationale publikum og specielt den muslimske verden ser dermed kritisk på den måde, vestlige medier dækker konflikter, og den internationale konflikt-agenda er derfor rykket væk fra den vestlige scene. Det har åbnet op for, at andre, ikke-vestlige medier kan udfylde det tomrum, kritikken har efterladt (Gilboa et al. 2016: 663).

Al Jazeera har været et af de første ikke-vestlige medier, der har været klar til at tage kampen op med BBC og CNN. I starten af dette årtusinde differentierede de sig fra de vestlige medier ved at i højere grad at dække de civiles og Al Qaedas side i krigene i Irak og Afghanistan (Seib 2016: 190). Med inddragelse af brugere via sociale medier opstod den såkaldte "Al Jazeera-effekt", der består i at give marginaliserede befolkningsgrupper rundt omkring i verden en mulighed for at få deres historier dækket og selv bidrage gennem nye teknologiske muligheder (Coban 2016: 56-58).

Particular-intrinsic power

Begrebet 'småstat' er i en IR-sammenhæng traditionelt set et udtryk for en stat der er besiddelse af få ressourcer. Det kan være i form af økonomisk kapabilitet, territorium, militær styrke eller befolkningstal. Hvis Robert Dahls sætning om magt ses i sammenhæng med, at en stor stat har mange ressourcer, så er det svært at forestille sig, at en lille stat vil kunne få andre stater til at gøre noget, som de ellers ikke vil have gjort, da den ikke har mange ressourcer. Dahls sætning skal dog ikke nødvendigvis ses i sammenhæng med besiddelse af ressourcer. Han var mere interesseret i at

analysere, hvilken base der ligger til grund for en given stats magt over andre stater. Med andre ord kan dette bruges til at fokusere på, hvilke besiddelser eller egenskaber der ligger bag en lille stats eventuelle magtudøvelser. Dermed bevæger fokuset sig væk fra specifikke ressourcer og åbner mere op for en analyse af staters magtudøvelser, som kan være udtryk for besiddelser eller egenskaber, som ikke nødvendigvis udspringer af de traditionelle magtbaser, såsom ressourcer (Long 2016: 186-87). Particular-intrinsic power er en form for magt, som små stater tyer til i mangel på ressourcer. Begrebet adskiller sig fra besiddelse af magt i form af ressourcer ved at være afhængig af, hvordan denne særlige magt bliver udøvet. Det lægger sig op af Dahls beskrivelse af A's magt over B som en beskrivelse af *sandsynligheden* for, at A kan få B til at gøre noget, som B ellers ikke vil have gjort. Denne sandsynlighed er meget afhængig af, hvordan en given stat gør brug af sin eventuelle particular-intrinsic power (Long 2016: 195-96).

Analysedel 1

I det følgende vil vi analysere tre overordnede perioder, der strækker sig over hele projektets tidsramme for den valgte case. Det vil vi gøre gennem en framinganalyse af AJs dækning af begivenhederne i Egypten under Det Arabiske Forår med udgangspunkt i Entmans og de Vreeses framingteorier. Om AJs dækning kan forbindes med Qatars udenrigspolitiske interesser vil blive taget op i analysedel 2. For at overskueliggøre hele den analyserede periode har vi delt de identificerede begivenheder på vores tidslinje over begivenhederne i Egypten ind i tre perioder, som kan ses i bilag 2:

- *Periode 1* omfatter starten af protesterne i Egypten mod Hosni Mubarak og hans regime til og med reaktionerne på hans tilbagetræden fra posten som præsident.
- *Periode 2* omfatter tiden op til Mohamed Mursis sejr til præsidentvalget til og med tiden efter forfatningsændringen, som gav islamiske partier større magt.
- *Periode 3* omfatter starten af protesterne mod Mohamed Mursi, militærets magtovertagelse fra MB og deres stempling som terrororganisation, til og med tiden efter forbudet mod religiøse partier.

Under disse perioder vil vi i det følgende lokalisere overordnede frames, der gør sig gældende i de udvalgte programmer. I den forbindelse er det vigtigt at fastslå, at de udvalgte frames er dem, vi har fundet mest relevante i forhold til projektets problemformulering. Det vil sige, at flere mindre frames har været til stede i programmerne, som ikke har relevans for vores problemformulering og derfor ikke er inkluderet. Slutteligt vil vi konkludere på, hvilke overordnede frames der viser sig i AJs dækning af de valgte perioder.

En oversigt over de analyserede klip er blevet vedlagt i Bilag 1. Ved dokumentarer og debatprogrammer har vi angivet tidspunkt for citat, men dette har vi ikke specificeret for nyhedsindslag grundet deres korte varighed.

Periode 1: januar 2011 til februar 2011

Frame 1: Folkets vilje, et samlet folk

Gennem mange af episoderne i både nyheds-, debat- og dokumentarprogrammerne i de to første måneder af 2011 fremstilles demonstrationerne mod det egyptiske regime som samlende demonstrationer, hvor det egyptiske folks vilje kommer til udtryk. Demonstrationerne har samlet folk på tværs af sociale skel, og rig og fattig, gammel og ung og folk med forskellige religiøse baggrunde demonstrerer sammen. Dette ses blandt andet i debatprogrammet *Is Mubarak's rule threatened?* fra to uger før Mubaraks fald, hvor en AJ-korrespondent fortæller, at demonstranterne er "ordinary people, not just activists, taking to the streets" (Klip 1: 2:29). Generelt bliver der i udsendelsen fremhævet, at almindelige mennesker står sammen om at vælte regimet, men der nedtones samtidig modstridende holdninger blandt befolkningen, hvilket ifølge Robert Entmans framingteori er et kendetegn for en frame.

Det samme kommer til udtryk i et nyhedsindslag fra tre dage før Mubaraks tilbagetrækning, hvor menneskerettighedsaktivisten Alaa Abdel Fattah, som blev en fremtrædende figur under oprøret i Egypten (Amnesty 2017), interviewes. Fattah fortæller blandt andet, at "there's no need for a leader", fordi folket er samlet og i fællesskab er i stand til at finde frem til en plan (Klip 4: 3:38). I nyhedsindslaget *Mubarak refuses to leave office*, fra dagen før Mubaraks fald, vises en tale af Mubarak, hvori han udtrykker, at han vil forblive landets leder, at det er "the youth of the people who called for change", og at det dermed ikke er den samlede befolkning, der har ønsket forandringer (Klip 19). Disse udtalelser bliver dog gjort mindre betydningsfulde, ved at der på den anden side af skærmen vises billeder af store menneskemængder, der demonstrerer mod Mubarak. Mubaraks ord får modsat Fattah ikke lov til at stå alene, men suppleres af billeder af de egyptiske demonstranter, som AJ omtaler som det samlede folk og ikke blot de unge, som Mubarak ellers fremstiller det som.

Tilsammen understreger disse pointer både framen om, at demonstranterne repræsenterer og i realiteten er det samlede folk med et samlet ønske om at vælte styret. Det fremhæver samtidig befolkningen som magtfulde og modige, fordi de tør trodse styret og gå på gaden for at komme af med Mubarak. Med udgangspunkt i de Vreeses og Entmans framingteorier er det tydeligt, at disse fremhævninger og nedtoninger af elementer af virkeligheden samlet set udgør en frame om, at folket er samlet, og at det er folkets vilje at vælte Mubarak.

Frame 2: Det Muslimske Broderskab er offer

Framingen af MB går i denne periode fra at placere dem i en offerrolle, der er undertrykt af regimet, til at fokusere på deres politiske kvalifikationer. I debatprogrammet *Is Mubaraks rule threatened*, kort før Mubarak træder tilbage, diskuteres broderskabets rolle i oprøret, mens der i bunden af skærmen kører forskellige nyheder organisationen. I to af overskrifterne lyder det “Egyptian government blames Muslim Brotherhood for protests” og “Brotherhood denies accusation it formented unrest in Egypt”. Disse bringes, mens en af gæsterne, journalist og forfatter Afshin Ratansi, udtaler, at broderskabet efter hans bedste overbevisning ikke er involveret i oprøret (Klip 1: 11:40). Ekspertudtalelsen miskrediterer således ikke alene regimet, men placerer igen broderskabet i en offerrolle, fordi de beskyldes for noget, de ifølge AJs ekspertkilde ikke har gjort.

Da Mubarak træder tilbage, ændrer fokus sig i AJs framing af MB, og broderskabet præsenteres nu som en oplagt kandidat i forbindelse med regimeskiftet. I et nyhedsindslag med et tilbageblik på Mubaraks embede, *The rise and fall of Hosni Mubarak*, fortæller speakeren, at MB kritiserede de manglende demokratiske reformer under Mubarak, men at han kun responderede med tomme løfter (Klip 2). MB bliver således den politiske aktør, der taler folkets sag over for et undertrykkende regime og dermed en oplagt fremtidig kandidat til embedet. Da diskussionen, i programmet *New Dawn for Egypt*, går på, hvem der nu skal overtage magten i Egypten, kommer MB hurtigt i spil, og til spørgsmålet om, hvem der potentielt kunne overtage magten, svarer professor i arabisk politik, Samer Shetata: “Egypt has established, well respected judges, a political class that is quite sophisticated (...) members of the Muslim Brotherhood who have been participating in politics” (Klip 3: 12:10). MB bliver her framet som en del af den politiske elite, en sofistikeret organisation og et fornuftigt bud på, hvor en ny præsident kunne komme fra. Denne frame er et eksempel på, hvordan AJ går de undertrykkes ærinde, da de promoverer MB som en vej ud af undertrykkelse, men samtidigt også beskriver dem som en organisation, der selv har levet undertrykt i mange år. I denne dækning fremhæves en del af virkeligheden, hvor MB har været undertrykt.

Frame 3: Militæret har magt

Før Mubaraks tilbagetrækning frames militæret som en uselvstændig aktør, der går regimets ærinde. I debatprogrammet *Is Mubarak's rule threatened* sammenligner professor og aktivist i Kafia-bevægelsen Rabab El-Mahdi blandt andet det egyptiske militær med militæret i Tunesien, der

beskrives som en langt mere uafhængig politisk aktør med indflydelse på den samfundsmæssige udvikling (Klip 1: 21:36). Denne frame om militæret som en uselvstændig aktør går igen helt frem til Mubaraks fald.

I et nyhedsindslag fra en af de første demonstrationer, hvor militæret mødte op, spørger værten i et telefoninterview direkte fra Tahrir-pladsen menneskerettighedsaktivist Alaa Abdel Fattah, hvad han synes om militærets tilstedeværelse. Her svarer han kort, “it’s very relaxed, they are allowing us to paint on the walls and climb over the entrance to the parliament” (Klip 4: 1:27). Senere bliver demonstrationerne mere voldelige og AJ bringer beskrivelser af, hvordan militæret har angrebet de forsvarsløse demonstranter. I debatprogrammet *Is Mubarak’s rule threatened* beskriver Rabab El-Mahdi militærets brutale metoder: “Trust me, it was a warzone. I saw an amount of blood that I have never seen in my life (...) The use of rubber bullets, the use of tear gas, people were choking to death” (Klip 1: 18:35). I dette interview er det bemærkelsesværdigt, at journalisten ikke stiller spørgsmålstejn ved, hvorvidt demonstrationerne var fredelige, eller om folket selv optrappede konflikten med militæret. Fokus er klart rettet mod militærets brutale metoder, og de visuelle greb understøtter dette med billeder af sårede demonstranter og tåregas. Ifølge Entmans teori er dette en tydelig form for nedtoning af et aspekt, som eventuelt kunne være voldelig adfærd fra demonstranternes side, hvilket fremhæver deres ærinde.

Efter Mubaraks fald begynder AJ at frame militæret som en uafhængig politisk aktør. Det kommer særligt til udtryk, idet en række ekspertkilder diskuterer militærets rolle i udviklingen. I debatprogrammet *New dawn for Egypt*, sendt to dage efter Mubaraks fald, udtaler professor i international politik, Ezzedine Choukri Fishere, at militæret var det eneste, der sikrede Mubarak, og tillægger dermed militæret stor magt og indflydelse på den politiske situation (Klip 3: 6:48). I samme program bliver professor i arabisk politik, Samer Shetata, bedt om at komme med et bud på, hvad fremtiden vil bringe for Egypten. Her nævner han en række mulige kandidater til embedet, men afslutter konkluderende: “But the question is, is the Military Supreme Council moving in that direction or do they have different plans” (Klip 3: 13:08). Her ses det altså tydeligt, at militærets frame har ændret sig fra afhængig til uafhængig og nu eksplicit er en afgørende politisk faktor.

Frame 4: Mubarak og hans regime er onskabsfuldt

AJs dækning er i denne periode præget af en høj grad af fjendtliggørelse af det egyptiske regime, herunder særligt Mubarak. Der lægges blandt andet meget vægt på regimets undertrykkende og voldelige metoder. Dette kommer til udtryk i debatprogrammet *Is Mubarak's rule threatened?* Her påtales "the brutality of the regime" af en journalist, mens demonstranter beskriver, hvordan demonstrationerne har udviklet sig til en krigscene fyldt med blod og tåregas (Klip 1: 0:50).

AJ gør derudover flittigt brug af visuelle virkemidler i deres udlægning af Mubarak og hans regime som onskabsfuldt og voldeligt. Dette kommer til udtryk i dokumentaren *The fall of Mubarak*, der er lavet kort efter Mubaraks tilbagetræden. Dokumentaren indledes med en sekvens af voldsomme billeder med informationer om antallet af døde og sårede blandt demonstranterne (Klip 5: 0:05). Her kommer framen om, at *Mubarak og hans regime er onskabsfuldt*, til udtryk gennem visuelle elementer og beskrivelser af udvalgte dele af virkeligheden, der går igen i introduktionen af denne episode af debatprogrammet. Denne frame forstærkes af, at den indledende sekvens bliver ledsaget af voldsom baggrundsmusik og opfølges af et klip med Mubarak, der afviser at afgive magten.

Denne tendens er særligt tydelig, når AJ viser Mubaraks taler, der ofte suppleres af klip med utilfredse demonstranter. Dette kommer til udtryk i nyhedsindslaget *The rise and fall of Hosni Mubarak*, hvor den historiske gennemgang af Hosni Mubaraks liv suppleres med en live-udsendelse fra demonstrationerne på Tahrir-pladsen (Klip 2). Her sættes altså fokus på kontrasten mellem det demonstrerende folk og den "onskabsfulde" Mubarak, der ikke ønsker at træde tilbage. Dette hænger sammen med den tidligere beskrevne frame om det samlede folk og deres vilje, som stilles over for det onskabsfulde regime. Denne frame viser, hvordan AJ nedtoner synspunkter fra regimets side, hvilket gør dækningen meget ensidig.

Det skal dog tilføjes, at AJ eksempelvis i debatprogrammet *New dawn for Egypt* gør det klart, at Mubarak ikke står med alt ansvaret for Egyptens krise på trods af fjendebilledet (Klip 3: 9:23). Der er andre afgørende og mere dybtliggende strukturelle årsager som fattigdom og korrupsion. Det hele hænger dog sammen, forklarer Rabab El-Mahdi i debatprogrammet *Is Mubarak's rule threatened*: "Impoverishment comes with corruption, and they both go hand in hand with a dictatorship" (Klip 1: 17:00).

Frame 5: Tahrir-pladsen som symbol på befolkningen

Både under demonstrationerne, da Mubarak træder tilbage og i den første tid efter hans tilbagetrækning centrerer AJs dækning sig om Tahrir pladsen i Kairo. På baggrund af Entmans teori er det tydeligt, at der her er en klar fravælgelse af andre steder i Egypten, hvor demonstranter samles. Her er samtidig en klar fremhævelse af Tahrir-pladsen og dens symbolik. Pladsens engelske oversættelse, *Liberation Square*, bliver nævnt eller rapporteret fra i stort set alle programmer - et navn der taler ind i den gennemgående frame: at folket skal frigøres fra det autoritære regime (Klip 4; klip 6; klip 7).

Demonstrationerne på Tahrir-pladsen får en nærmest symbolsk status, idet både eksperter og aktivister taler om "folket", når Tahrir pladsen fyldes med demonstranter, og begivenhederne på pladsen bliver således et symbol på hele landets udvikling. Det ses blandt andet i debatprogrammet *New dawn for Egypt*, hvor professor i international politik, Ezzedine Choukri Fishere, implicit sætter lighedstegn mellem demonstranterne på Tahrir-pladsens ønsker og folkets vilje:

"If you have walked in Tahrir Square and talked to the people you would see the determination and clarity of the objective. The people wanted the regime down (...) once they became empowered and realized how much power they had, they were prepared to use the power" (Klip 3: 6:00).

Her er påstanden altså, at hvis man har talt med demonstranterne på Tahrir-pladsen forstår man, hvad folket ønsker, og hvor stærke de er.

Efter Mubarak er trådt tilbage, laver AJ nyhedsindslaget *The rise and fall of Hosni Mubarak*. Her kører som tidligere nævnt en gennemgang af Mubaraks karriere i den ene halvdel af skærmen, mens der i den anden halvdel af skærmen kører direkte billeder fra Tahrir-pladsen. Pladsen bliver igen fremet som symbolet på de begivenheder, der er gået forud, og særligt Mubaraks nederlag. Det visuelle modsætningsforhold mellem Mubarak, der nu er trådt tilbage, og Tahrir-pladsen frames, som om pladsen er skyld i, at Mubarak trådte tilbage (Klip 2).

Visuelt bliver Tahrir-pladsen fremet som både centrum for de voldelige sammenstød mellem aktivister og militær og for den glædesrus, dækningen ændrer sig til, da Mubarak træder tilbage. Før Mubaraks tilbagetrækning ser vi brutale billeder fra pladsen som i debatprogrammet *Is Mubarak's rule threatened*, hvor der i introduktionen skiftevis kører billeder af oprevede og sårede aktivister på

Tahrir-pladsen og en afslappet Mubarak, der modtager applaus i parlamentet. Her bruges de visuelle greb tydeligt til at skabe et modsætningsforhold mellem den politiske elite og “folket”, repræsenteret ved demonstranterne på Tahrir-pladsen (Klip 1: 1:30). Også efter Mubaraks tilbagetrækning vises der billeder fra Tahrir-pladsen, som i nyhedsindslaget *Cairo cleans up after revolution*, hvor speakeren beskriver “the biggest party in living memory”, mens man ser oprydningsarbejdet på Tahrir-pladsen (Klip 7) .

AJ bruger denne frame til at symbolisere Tahrir-pladsen som billedet på folkets kamp mod regimet. Dog mangler de også her mangfoldighed i dækningen, da regimets vinkel igen bliver negligeret og de mange andre steder i Egypten, hvor der også er oprør, nærmest ikke bliver nævnt.

Frame 6: Regimets dage er talte

I AJs dækning i ugerne op til Mubaraks tilbagetræden var det tydeligt, at det for kanalen ikke var et spørgsmål om, hvorvidt Mubarak ville trække sig, men snarere hvornår han ville trække sig. Denne tilgang kommer blandt andet til udtryk i udsendelsen *Is Mubarak's rule threatened?* På trods af udsendelsens navn har den meget lidt fokus på, hvorvidt Mubarak vil falde, men ser nærmere på, hvor lang tid der vil gå, før han falder. I introen til udsendelsen opstiller værten følgende spørgsmål “Will unseating president Mubarak be easy?” (Klip 1: 0:10). Her eksisterer nærmest en underliggende opfattelse af, at Mubarak uundgåeligt vil blive afsat og ligefrem bør afsættes.

Denne opfattelse er også tydelig i AJs dækning, fra dagene lige efter at Mubarak trådte tilbage. I udsendelsen *New dawn for Egypt* fremgår det gennem interviews med eksperter, at Mubaraks fald var uundgåeligt, og at det stod klart for alle, at det måtte ske. Professor Ezzedine Choukri Fishere bliver eksempelvis spurgt, hvorfor Mubarak udtalte, at han ikke ville træde tilbage, dagen før han træder tilbage. Hertil svarer Fishere: “The question is why he said - the night before - that he would stay in. Everyone was waiting for him to say the magic words: that he is leaving.” (Klip 3: 5:23). Her fremstiller Fishere tydeligt Mubaraks tilbagetrækning som uundgåelig, og journalisten stiller ikke spørgsmålstejn ved denne udlægning. Denne frame er tæt forbundet med *Frame 4* om det egyptiske regime som ondskabsfuldt, da det legitimerer, at der ikke stilles spørgsmålstejn ved Mubaraks tilbagetrækning.

Ser man på denne frame og *Frame 4: Mubarak og hans regime er ondskabsfuldt* i et samlet billede, er det muligt at udlede de fire funktioner, en frame ifølge Entman har. AJ definerer først problematikken omkring Mubarak og hans regime ved at fokusere på ham som et problem og herigennem fjendtliggøre ham og regimet. Årsagen til problemet fortolkes som Mubarak og regimets ondskabsfulde handlinger mod befolkningen, men også som strukturelle årsager som fattigdom og korrupsion. AJ foretager her en “moralsk evaluering”, hvor de agerer befolkningens talerør og på samme tid fremhæver Mubarak og regimets handlinger som ondskabsfulde og voldelige. Dette går også igen i AJs fokus på, at regimets dage er talte, allerede kort tid efter demonstrationerne bryder ud. En anbefaling til en løsning af problemet findes af AJ ved at fremhæve, at Mubarak nærmest bør afsættes som konsekvens af de identificerede årsager, men at han dog ikke bærer hele ansvaret, og at der skal strukturelle ændringer til for at ændre socioøkonomiske forhold i Egypten.

Periode 2: juni 2012 til december 2012

Frame 1: Militæret er magtfuldt

I perioden omkring og efter Mursis magtovertagelse frames det egyptiske militær som stærkt, magtfuldt og fortsat som en indflydelsesrig politisk aktør, som vi så det efter Mubaraks tilbagetrækning.

AJ fokuserer særligt på de nye magtbeføjelser, som militæret har fået, og framer disse som værende negative og udemokratiske. En uge før Mursi bliver valgt, bringer AJ debatprogrammet *Egypt's troubled transition*, hvor værten beskriver, at forbuddet mod MB og Ahmed Shafiks kandidatur til præsidentvalget “concentrates the power even more firmly in the hands of the generals who took over from Mubarak” (Klip 8: 1:15). Her tegnes et billede af et Egypten i politisk kaos, hvor den eneste reelle magthaver er militæret. Mens gæsterne taler om militærets rolle, skriver AJ i en tekst i bunden af skærmen “Some egyptians describe the ruling as a soft military coup by SCAF”, hvilket i sig selv er negativt ladet og gør framingen i diskussionen om militærets udvidede magtbeføjelser mere negativ.

Mens eksperterne på den ene side bruges til at beskrive militærets magt, fortæller Ahmed Naguib, talsmand for *Revolution Council*, at militæret ikke lytter til folket og marginaliserer dem. Ifølge

Naguib har militæret aldrig “...presented any evidence that they really do care for the future of the country, and we are the future of this country” (Klip 8: 12:15). Her frames militæret som en undertrykkende magt, der bevidst hverken lytter til eller varetager folkets interesser.

Også visuelt framer AJ i forbindelse med Mursis indsættelse et modsætningsforhold mellem militæret og befolkningen. I nyhedsindslaget *Egypt's president elect takes symbolic oath* vises der billeder af en stor oprørt menneskemængde, der angiveligt er mødt op, for at presse militæret til at give Mursi mere magt. Over for menneskemængden står Mursi, som tager sin jakke af, for at vise folket, at han ikke bærer skudsikker vest. Speakeren omtaler klippet som et udtryk for, at Mursi er en del af befolkningen (Klip 9).

Efter valget skifter fokus i AJs framing fra forholdet mellem militæret og befolkningen til forholdet mellem militæret og den nyvalgte præsident. I debatprogrammet *Is this the end of Egypt's revolution* spørger journalisten en talsmand for Mursis kampagne Waleel El Hadad om Mursi “will be able to stand up to SCAF?” (Klip 10: 5:15). Selvom han svarer ja og fortæller om Mursis magt og autoritet, spørger journalisten umiddelbart efter journalist Adel Darwish, om det er et problem, at Mursi har så begrænset magt, hvortil han svarer “the people who really are governing Egypt, in the absence of parliament and constitution, are SCAF. So really he is not the effective president” (Klip 10: 6:28). Her underkendes Mursis magt, fordi framen om militærets styrke er så gennemtrængende.

Frame 2: Mursi er legitimt valgt

Det egyptiske præsidentvalg i 2012 bliver af AJ i overvejende grad fremstillet som demokratisk, selvom flere udtalelser fra gæster i studiet og lignende peger i retningen af, at der har været tilfælde af valgfusk. I debatprogrammet *Is this the end of Egypt's revolution*, sendt en uge efter Mursi blev valgt som præsident, lægger studieværten ud med at fortælle om "widespread suspicions that the vote count was being negotiated rather than being counted", hvilket suppleres af statistik over antallet af “electoral violations” ved valget (Klip 10: 0:55). I introduktionen lægger AJ samtidig vægt på, at Mursi er Egyptens første folkevalgte præsident, men dette gøres mindre betydningsfuldt, ved at der sås tvivl om præsidentvalgets legitimitet og sættes spørgsmålstegn ved, hvorvidt Mursi har vundet på demokratisk vis. Dette går dog ikke igen i debatprogrammets første interview, hvor AJ-værten interviewer Waleel El Hadad, talsmand for Mursis kampagne. El Hadad bliver ikke spurgt ind til, om Mursi faktisk er demokratisk valgt på trods af mistanker om valgfusk, men han får

i stedet relativt frit spil med eksempelvis spørgsmålet: "What does the new president have to do first?" (Klip 10: 6:45).

Der bliver undervejs stillet et spørgsmål om, hvad der er sket "behind the curtains", før resultatet blev offentliggjort, men der bliver her svaret ukonkret, og journalisten følger ikke op på dette (Klip 10: 10:28). Med de resterende spørgsmål spørger AJ-værten ikke ind til de legitimitetsproblemer ved valget, som ellers blev præsenteret i starten af indslaget, og som eksperter, der gæster programmet, også fremhæver. I stedet får El Hadad lov til at svare bredt og ukonkret som eksempelvis: "Now we can say congratulations to the Egyptian people .. [for getting] the first post-revolution president, Dr. Mohamed Mursi" (Klip 10: 4:15), hvilket han øjensynligt læser op fra et stykke papir. Dette kan tyde på, at El Hadad har lagt en klar strategi for interviewet, som journalisten ikke udfordrer. Mens El Hadad snakker, står der i bunden af skærmen "Mohamed Mursi is Egypt's first democratically elected president" (Klip 10: 4:14). Selvom programmets introduktion gør det klart, at valget muligvis ikke har været demokratisk eller legitimt, nedtoner det første interview, som samtidig er med en central figur i Mursis stab, valgets legitimitet. Det er her tydeligt, at der i dækningen bliver fokuseret på den del af virkeligheden, der handler om de fremadrettede problemstillinger, frem for den del som handler om, hvorvidt Mursi er demokratisk valgt, hvilket er med til at forme den samlede frame.

Frame 3: Det Muslimske Broderskab er offer

Ligesom i periode 1 hersker der i denne periode en framing om MB som en undertrykt organisation, og der refereres ofte til MBs undertrykte position under Mubarak. Dette ses eksempelvis i nyhedsindslaget *Egypt votes on divisive draft constitution*, hvor broderskabets undertrykte fortid påtales (Klip 11). Undertrykkelsen af MB vurderes dog ikke kun at høre fortiden til. Der lægges i udsendelsen vægt på, hvordan underhuset, der beskrives som Egyptens eneste folkevalgte institution, og som er domineret af MB, er blevet underkendt og sat uden for magten. Værten for programmet beskriver, hvordan "the only elected authority in the country" er blevet opløst (Klip 11: 1:45). Ved at lægge vægt på at underhuset er blevet opløst, med henvisning til at militæret har haft indflydelse herpå, på trods af at være de eneste folkevalgte, bliver der sat fokus på uretfærdigheden ved beslutningen. Dette styrker framingen af MB som undertrykte.

MB bliver i denne udsendelse også kritiseret og blandt andet beskyldt for at forsømme revolutionen. Men denne kritik bliver afvist af en af programmets eksperter, Sherif El Haggan, professor i conflict management:

"If they withdraw from elections, people will accuse them of not wanting to take part in democracy. And if they don't withdraw they are accused of being traitors of the revolution. I wouldn't know what to do if i were them" (Klip 11: 12:20)

MB bliver her framet som værende fanget i et uløseligt dilemma, og på denne baggrund bliver kritikken rettet mod dem fejret af bordet.

Frame 4: Det Muslimske Broderskab repræsenterer befolkningen

I denne periode har AJ en tendens til at behandle MB som repræsentant for hele den egyptiske befolkning. Dette tydeliggøres særligt i udsendelsen *Egypt's troubled transition*, som blev vist kort før præsidentvalget. Her vises indledningsvist en række demonstranter, hvoraf mange er tilknyttet MB, for at vise folkets utilfredshed. Herefter sættes Mursi og MB op mod regimet, og samtidig får de ejerskab over den folkelige revolution, uden at nogen betvivler dette. Senere i udsendelsen omtales MB af Sherif El Haggan som "patriots of the revolution" (Klip 8: 11:40). Der er altså en gennemgående frame omkring MB som en folkelig organisation med stor tilknytning til revolutionen.

Dette ses også i udsendelsen *Is this the end of Egypt's revolution?*, udgivet kort efter valget af Mursi som præsident. Her interviewes Waleel El Hadad, talsmand for Mursis kampagne, som udtaler: "Now we can say congratulations to the Egyptian people (...) Mursi is president for all of the Egyptians" (Klip 10: 4:05). Dette bakker op omkring framingen af MB som repræsentanter for hele den egyptiske befolkning, da El Hadad får let ved at komme til orde, og værten forholder sig ukritisk til disse udtalelser på trods af El Hadads rolle som talsmand for Mursis kampagne.

Denne framing går igen i AJs nyhedsudsendelser. I udsendelsen *Mursi asserts authority over army*, hvor Mursis omrokering af det Egyptiske forsvar, der havde som mål at styrke hans egen magtposition, bliver fejret. Korrespondenten i udsendelsen beskriver blandt andet, hvordan "Tahrir square is celebrating yet another political victory" (Klip 12). Her er det værd at bemærke, både hvordan Mursis tilhængere omtales som *Tahrir square*, der ofte bruges som repræsentant for det

egyptiske folk, samt hvordan hele hændelsen bliver beskrevet meget unuanceret som en objektiv politisk sejr. Her er altså tale om en framing af MB som repræsentanter for folket, hvor deres sejr anses som sejr for folket.

Fra en række senere nyhedsudsendelser omhandlende afstemningen om forfatningsændringen i december 2012, heriblandt nyhedsindslaget *Update: Egypt votes on divisive draft constitution*, skabes der dog et mere nuanceret billede i dækningen af MB. Her forklarer en nyhedsoplæser, at de to lejre på grund af folks skuffelse over manglende ændringer ikke har været i stand til at få folk til at stemme i afstemningen. Samtidig fremhæves det, at MB på trods af Mubaraks undertrykkelse har været i stand til at skabe positive forandringer for folk i udkantsområder, hvilket kan betyde, at flere folk støtter broderskabet i afstemningen (Klip 13). På trods af folkets apati over for afstemningen, fremhæves det dermed, at MB stadig har mange støtter i landet.

Frame 5: Mursi er inkompetent, men Det Muslimske Broderskab er stærkt

I denne periode, hvor Mohamed Mursi kommer til magten, bliver dækningen i overvejende grad framet på, at han ikke er den optimale leder af Egypten. Ikke alle eksperter og gæster er tilhængere af, at MB har vundet præsidentvalget, men her fokuseres der mest på, at Mursi ikke er den rigtige leder, og ikke at MB er kommet til magten. I debatprogrammet *Egypt's troubled transition*, der foregår op til valget, udtaler talsmand for *Revolution Council*, Ahmed Naguib, der grundet sin position i Revolution Council er en stor kritiker af både MB og Mursi: "If worse comes to worst, I will cast my vote for Mursi, but that is not what I risked my life for" (Klip 8: 23:14). Han er dermed ikke glad for valgmulighederne til valget, men mener at MB trods alt er bedre end militæret. Samtidig bliver der lagt mere vægt på det utilfredsstillende ved, at det er Mursi, der skal være præsident, end det er MB, der kommer til magten.

I tiden lige efter præsidentvalget bliver faktummet, at det er Mursi, der skal være egyptisk præsident, debatteret i programmet *Is this the end of Egypt's revolution?* Hisham Kassem, der er journalist og politisk kommentator, udtaler i programmet: "He is basically the reserve president," som henviser til, at han er tredjevalget i MB, hvor han også tilføjer, at det mere er MB, der har hjulpet ham til sejr, og ikke omvendt (Klip 10: 15:40). Dermed sættes der ikke spørgsmålstegn ved MBs sejr, men i højere grad til Mursis rolle som den retmæssige mand til embedet som præsident.

I nyhedsindslaget *Who Is Mursi?* bliver framingen af Mursi som en mand, der skal takke sit parti for sejren, forstærket i speaken: “It was not his style and demeanor that won him votes - it was the vast structure he had supporting him.” (Klip 14). Dermed bliver der framet på, at det ikke er Mursi, der er en stærk figur, men derimod partiet. Denne frame bliver også blot forstærket af, at reporteren i indslaget sår tvivl om, hvem der i virkeligheden har magten i præsidentembedet, hvor både militæret og andre i MB formodes at have mere magt. Med udgangspunkt i Entmans teori skaber AJ her en frame ved at fremhæve Mursis lederskab som en af de fejl, broderskabet har begået, hvor de samtidig nedtoner MBs rolle.

Frame 6: Forfatningsafstemning er ikke legitim

Efter Mursi er kommet til magten ses en gennemgående skepsis til hans virke, som også nævnes i de tidligere frames. I slutningen af 2012 bliver der udskrevet valg om en forfatningsændring, der kan forstærke præsidentens magt og styrke islamiske partier. Generelt bliver dette valg framet af AJ som skabende splid i befolkningen. I nyhedsudsendelsen *Update: Egypt votes on divisive draft constitution* kan det allerede ses i titlen. Under udsendelsen hører man reporteren sige: “The low turnout is the key number. It is indicative. Many people say how both sides have failed to galvanize the public and get them to vote in the first place,” hvilket blot skaber en forstærket følelse af, hvad AJ fremhæver ved afstemningen, nemlig at der kan stilles spørgsmål ved dens legitimitet grundet det lave vælgertal (Klip 13). I en anden udsendelse samme dag, *Voting closes on Egypt’s constitution*, hvor der denne gang rapporteres fra et af valgstederne, bruges samme frame. Her anvendes der også visuelle virkemidler, da eksempelvis en kvinde, der er imod ændringen og ikke bruger tørklæde, interviewes foran en masse kvinder med tørklæde, som tydeliggør de forskellige holdninger i forbindelse med afstemningen (Klip 15). Denne frame er generelt et udtryk for Entmans teori om brugen af sproglige vendinger til at skabe en frame, hvor udtryk som “divisive” og “population split right down the middle” bruges flere gange.

Lige efter afstemningen bliver der især lagt vægt på den lave vælgerdeltagelse, som bliver taget op i nyhedsudsendelsen *Unofficial results: Egyptians approve new constitution*. I en opsummerende bemærkning siger reporteren i indslaget:

“The voting may have ended, but the divide and controversy continue. The fact that many people decided not to vote show how disillusioned the public has grown with the leadership of both camps” (Klip 16).

Som dette også viser, så vælger AJ ikke decideret side i denne frame, men sår tvivl om valgets legitimitet.

Periode 3: januar 2013 til januar 2014

Frame 1: Mursi er problemet - ikke Det Muslimske Broderskab

Da demonstrationerne begynder mod Mursi, efter han havde siddet på magten et halvt år, framer AJ det på en måde, hvor det er hans præsidentembede, og ikke i lige så høj grad faktummet, at MB har magten, der gør demonstranterne vrede. I nyhedsindslaget *Deadly protests mark Egypt anniversary* siger reporteren: "People chanted down with the regime and down with Mohamed Mursi," hvilket både henvender sig til Mursi og hans parti (Klip 17). Med udgangspunkt i Entmans framingteori kan det her ses, at AJ fremhæver Mursi som en del af problemet og nedtoner MBs rolle, hvilket går igen for resten af denne frame.

Hvor det under perioden med de voldsomme protester hovedsageligt drejer sig om Mursi, så bliver MB inddraget mere i framen, efter at Mursi er faldet. Her fokuseres der særligt på det uretfærdige i, at MB har tabt magten efter at have vundet den på demokratisk vis - dog med en bekendelse af, at MB har begået fejl. I nyhedsindslaget *MB vows to bounce back* udtaler en unavngiven mand på gaden:

"The Muslim Brotherhood is an essential part of Egypt. They have been working on the ground in Egypt for 85 years. They are everywhere and include doctors, engineers and simple workers and they cannot be excluded from the community," (Klip 18)

Det forstærker framen af uretfærdigheden i at tage magten fra MB. I debatprogrammet *The fight for Mursi* indgår Amr Darrag, der er et højtstående medlem af Freedom and Justice Party, som også lægger vægt på det uretfærdige i, at et demokratisk valgt parti tvinges fra magten: "If we have a democratic path reinstated, we are ready to discuss anything and make sure we have a stable and sustainable democracy in Egypt" (Klip 22: 03:00). Senere bruger han samme argument med en rygdækning om, at han ved, de har begået fejl:

“Every political power in the world makes mistakes (...) I am surprised that they call us un-democratic while we have been respecting the results of the elections all through the last two years” (Klip 22: 13:45).

Efter et større fokus på MB, udvikler framen sig til at bruge Mursi som en slags syndebuk for MBs tab af magten i Egypten. I debatprogrammet *The future of the Muslim Brotherhood* bruger værten denne frame i introen:

“It took Muslim Brotherhood eight decades to come into power in Egypt. When it finally did, president Mohamed Mursi lost it in one year (...) So what lessons can be learned? What does the future hold for Egypt?” (Klip 20: 0:05).

Det forstærkes ved, at AJ umiddelbart efter bruger en grafik, hvor der står “Mursis “mistakes””. Når der fokuseres på, hvilke fejl MB har begået som organisation, så fokuseres der ofte på ledelsen i MB, hvor Mursi enten er implicit eller eksplicit nævnt. Dette ses eksempelvis ved interviewet af professoren Abdel Wahab El-Affendi, der har specialiceret sig i islam og demokrati: “The Muslim Brotherhood has committed some mistakes and stupidities (...) They should change their leadership and re-enter.” (Klip 20: 02:45). I samme program beskriver AJ de fejl, Mursi angiveligt har begået, mens den økonomiske tilbagegang i landet visuelt beskrives med et billede af en fattig, ulykkelig kvinde på en mark, hvilket skaber et indtryk af, at det er Mursis dårlige lederskab, der har skabt fattigdom i landet.

Frame 2: Militæret er anti-demokratiske

Efter Mursis fald fylder diskussionen om militærets magtovertagelse meget i AJs dækning. Denne gang handler det ikke om, hvorvidt der er tale om et militærkup eller ej, men om hvorvidt det var det rigtige at gøre.

En gennemgående frame i denne sammenhæng er, at det er problematisk, at militæret omgår de demokratiske processer. Ifølge Entman kan man med frames skabe en moralsk evaluering af en problematik, hvilket AJ netop gør her. I debatprogrammet *The future of the Muslim Brotherhood* udtaler professor i mellemøststudier Fawas Gerges:

“It is a full fledged military coup (...) the military put him under house arrest and we have reports now that hundreds of Muslim brothers have been arrested (...) the military ousted the first democratically elected president in Egypt’s modern history” (Klip 20: 10.42)

Her ses det tydeligt, hvordan militæret påføres en negativ frame, idet de underkender folkets vilje, vælter en demokratisk valgt præsident og oven i købet arresterer medlemmer af MB, som vi tidligere har set placeret i denne offerrolle. Også professor Abdel Wahab El-Affendi, udtaler: “The army itself should have negotiated a settlement between the president and his opponents” (Klip 20: 4:45).

Militæret ligger altså under for en antidemokratisk frame i denne periode. I et nyhedsindslag om protesterne mod militærets magtovertagelse understøttes framen visuelt med billeder af MBs store demonstrationer mod militæret. Selvom der er hede bølger, og protesterne foregår under ramadanen, lægger speakeren vægt på, at menneskemængden er stor og derfor fremstår kraftfuld. Billederne af de sultne og svedende folk understøtter yderligere framen om, at militæret ikke varetager folkets interesser (Klip 21).

Enkelte stemmer på kanalen argumenterer for, at landet ikke kunne klare længere tid med Mursi ved magten, og at militærkuppet derfor var en nødvendighed. I debatprogrammet *The future of the Muslim Brotherhood* udtaler journalist og politisk kommentator Hisham Kassem, at det var nødvendigt, at militæret greb ind, da landet ikke kunne klare længere tid under Mursi (Klip 20: 6:40). Denne holdning fylder dog væsentligt mindre end framen om, at militærets handlinger er udemokratiske, hvorfor man kan argumentere for, at AJ benytter det greb, Entman beskriver som nedtoning af bestemte elementer.

Frame 3: Det Muslimske Broderskab er offer

Igen gennem periode 1 og 2 vises undertrykkelsen af MB, ved at de i mange år har været en bandlyst organisation i Egypten, og at undertrykkelsen stadig lever. Efter at være blevet frataget magten viser denne frame, hvordan den undertrykte rolle igen er blevet forstærket og har udviklet sig til en offerrolle. Framen følger derfor tydeligt en af de Vreeses kendetegn for frames, som er, at de kan gå igen over længere tid. I denne periode starter det ved, at der eksempelvis lægges vægt på, at MB og Mursi fik frataget deres magt kriminelt. Dette ses i debatprogrammet *The future of the Muslim Brotherhood*, hvor professor Abdel Wahab El-Affendi udtaler: “Some sections of the opposition have burned down the headquarters of the ruling party. The police was just looking” (Klip 20:

03:10). Her lægger værten før udtalelsen også op til, at El-Affendi skal tale om begået kriminalitet i forbindelse med magtovertagelsen.

I et andet debatprogram, *The fight for Mursi*, lægger værten selv meget op til MBs offerrolle ved at oplyste en række tilfælde, hvor offerrollen bliver fremhævet (Klip 22: 01:35). Disse informationer forstærkes visuelt ved at komme frem på skærmen, mens de nævnes. Det kan argumenteres for at være en del af Entmans framingteori ved at fremhæve deres modgang og samtidig nedtone, hvorfor de er fængslet, eller hvorfor TV-stationerne er lukket ned.

Senere i perioden bliver MB stemplet som en terrororganisation, og her går en stor del af framingen ud på, at de ikke har fortjent denne stemping. I nyhedsindslaget *Egypt's police HQ destroyed in car bomb attack* omtales den store tilfældighed i, at bombeangrebet på politiets hovedkvarter kommer, blot få timer før MB bliver stemplet som en terrororganisation. Som Niveen Malak fra Egyptian Anti-coup Alliance siger: "Let me ask about the timing of this bombing. It comes when the government named MB as a terrorist group and froze their assets" (Klip 23). Dermed lægges der meget op til, at bombeangrebet skulle være begået af en modstander af MB for at understrege legitimiteten i at stemple dem som en terrororganisation.

Frame 4: Folkelig frustration

AJs dækning er i denne periode præget af en følelse af øget folkelig frustration og skepsis over for landets udvikling og manglende demokratisering. Dette står i skarp kontrast til framingen af et håbefuldt og aktivistisk folk, som AJ framede det i periode 1. Dette kommer for første gang til udtryk i januar 2013 under en række oprør, der opstod i Egypten efter Mursis forfatningsændring. I nyhedsudsendelsen *Deadly protests mark Egypt anniversary* er der en tydelig negativ framing af befolkningens opfattelse af udviklingen i Egypten, her fortalt af udsendelsens speaker: "Two years after the uprising, the country is still unstable. Rising frustration, a declining economy and unfulfilled promises of accountability, justice and freedom" (Klip 17). Citatet framer en interessant kontrast mellem den håbefulde demokratiske revolution og den nutidige folkelige skepsis, som understreger den negative udvikling, der er foregået i løbet af de sidste to år. Samme folkelige skepsis kan identificeres i AJs dækning i nyhedsindslaget *Egypt's Mursi declares state of emergency*, hvor speakeren beskriver, at "The immediate reaction was mockery. People laughed at president Mursi." (Klip 24). I dette indslag er der fokus på folkets voldsomme utilfredshed, hvilket

bakkes audiovisuelt op af voldsomme billeder og råb fra demonstranter, der vidner om kaos og styrker framingen om ustabilitet.

Efter Mursis fald fortsætter framingen af det egyptiske folks utilfredshed med systemet. Dette kommer eksempelvis til udtryk i debatprogrammet *The fight for Mursi*, der er sendt kort efter Mursis tilbagetræden. Her forklarer Amr Darrag, et højststående medlem af Freedom and Justice Party, hvordan afsættelsen af Mursi er lig med afskaffelsen af demokratiet. Det går ifølge ham direkte mod folkets vilje at fjerne Mursi fra posten (Klip 22: 2:55). Darrag møder dog modstand fra de resterende eksperter i studiet, der er uenige og forholder sig kritisk til Mursi. Men der eksisterer alligevel en generel konsensus om, at det egyptiske demokrati er i krise i kraft af militærets magtovertagelse, hvilket tydeliggør den klare framing af ustabilitet.

Delkonklusion

FRAMES	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3
Militæret har magt			
MB er offer			
Mubarak-regimet er ondskabsfuldt og vil falde			
Tahrir-pladsen er symbol på befolkningen			
Folkets vilje, et samlet folk			
Forfatningsafstemning er ikke legitim			
MB repræsenterer befolkningen			
Mursi er legitimt valgt			
MB gode trods fejl			
Folkelig frustration			

Figuren herover viser, hvor de i alt 16 frames befinder sig inden for periode 1, 2 og 3. Frames, der omhandler samme frame, er slået sammen - som eksempelvis "Frame 1: Militæret er magtfuldt" og "Frame 2: Militæret er anti-demokratiske". Blå farve indikerer en frame, der omhandler folket, mens orange farve omhandler frames om Det Muslimske Broderskab. Af figuren er det muligt at se, at to frames går igen i alle tre perioder: "Militæret har magt" og "MB er offer". Det er også tydeligt, at Al Jazeera's dækning skifter fra at fokusere på folkets kamp mod Mubarak-regimet til et positivt fokus på Det Muslimske Broderskab, som også går igen i sidste periode.

I de tre perioder er der fundet henholdsvis seks, seks og fire overordnede frames, hvoraf flere går igen på tværs af perioder. Dette vurderes at have betydning for vigtigheden af en frame, da det understreger, at framen går igen i dækningen, på trods af at omstændighederne ændrer sig.

I første periode er det gennemgående, at Mubaraks regime frames som ondskabsfuldt og militæret som deres støtte. Begge stilles i skarp kontrast til det stærke folk, som er samlet om oprøret, hvorfor regimets nederlag frames som uundgåeligt. I denne forbindelse fremhæves Tahrir-pladsen som

symbol på landets udvikling. Før Mubarak træder tilbage, frames MB som offer og efterfølgende som oplagte kandidater til at overtage magten. I anden periode, hvor Mursi er kommet til magten, frames militæret nu som uafhængigt og magtfuldt, hvilket fremstilles som udemokratisk, da forlydenderne om stemmesvindler nedtones, og Mursi frames som folkets valg. Af samme grund frames broderskabet fortsat som offer, da de har vundet et valg, men ikke tildeles den fortjente magt. Med tiden bliver framingen af Mursi adskilt fra resten af broderskabet, i takt med at befolkningen viser utilfredshed med Mursi. I tredje periode, hvor Mursi er blevet væltet, frames militæret negativt, da de har væltet en folkevalgt præsident, der oven i købet kom fra MB. Hvad angår folkets vilje, ses en generelt frustration over de manglende demokratiske alternativer til magthaverne.

To tendenser går igen i ovenstående. Den ene omhandler et fokus på folkets vilje og frihed, hvor AJ stiller sig kritisk over for først Mubaraks regime og senere militærets dominans. Her fremstår AJ som folkets talerør, da de gennemgående har en positiv frame omkring det egyptiske folk og deres ønsker. Den anden tendens i AJs framing omhandler MB, som særligt har vist sig i form af deres gennemgående positive framing af organisationen. I denne tendens, der er mere markant end den første, frames MB enten som offer for undertrykkelse eller som en oplagt kandidat til regeringen. Det er bemærkelsesværdigt, at den positive frame fortsætter, selvom befolkningens opbakning til MB mindskes, hvilket tydeliggør vigtigheden af denne frame.

Analysedel 2

I det følgende vil de identificerede frames fra analysedel 1 sættes over for vores gennemgang af Qatars udenrigspolitik. Dette gøres med henblik på at vurdere, om der er en sammenhæng mellem AJs dækning af Egypten og Qatars udenrigspolitik i denne periode. Det vil sideløbende undersøges, hvorvidt denne sammenhæng er et udtryk for, at Qatar gennem AJ har udøvet blød magt i form af public diplomacy. Analysedel 2 vil ligesom analysedel 1 foretages kronologisk med udgangspunkt i den samme inddeling af de tre perioder.

Periode 1

Folkets stemme

Qatar var under Det Arabiske Forår modstander af en række regimer i den arabiske verden, herunder Mubaraks regime i Egypten. Samme modstand kom til udtryk i AJs dækning af begivenhederne i Egypten under Mubaraks styre og efter hans tilbagetrækning. I *Frame 4: Mubarak og hans regime er ondsksfuldt* frames det siddende egyptiske regime i et negativt lys, og der lægges vægt på det negative ved, at Mubarak leder landet, mens der i *Frame 6: Regimets dage er talte* fremhæves, at regimets fald er uundgåeligt og bør ske. Før Mubarak trådte af som leder, framede AJ militæret som en aktør, der gik regimets ærinde ved blandt andet at angribe folket. Efter Mubaraks tilbagetrækning ændrede dækningen sig dog, da militæret blev fremhævet som en uafhængig politisk aktør. Dette skifte ses også i Qatars udenrigspolitik, hvor Qatar før Mubaraks tilbagetrækning ikke støttede det egyptiske regime. Efter skiftet begyndte Qatar dog at give økonomisk støtte til Egypten under overgangsperioden med militært styre. Både i AJs dækning og i Qatars udenrigspolitik ses der altså en generel skepsis over for det siddende egyptiske regime og mere eller mindre støtte til den militære overgang fra Mubaraks regime.

Et af de væsentligste potentialer i international broadcasting, set fra et public diplomacy-synspunkt, er mediets evne til at formidle en bestemt virkelighedsopfattelse til et regionalt eller globalt publikum, hvilket kan gavne et afsenderlands udenrigspolitik. Når AJ framer Mubarak som ondsksfuld og som en leder, hvis dage er talte, formidles der en virkelighedsopfattelse som potentielt kan sprede sig i hele regionen og dermed være med til at påvirke den reelle politiske situation. Såfremt Qatar, bevidst eller ubevidst, bruger AJ til at udbrede bestemte

virkelighedsopfattelser, må den entydigt negative framing af Mubarak, som er i overensstemmelse med Qatars udenrigspolitik og selvopfattelse, opfattes som et udtryk for public diplomacy.

I perioden før Qatar begynder at blande sig aktivt i den politiske udvikling i Egypten med økonomiske bidrag, ser vi allerede AJ frame konflikten i overensstemmelse med Qatars udenrigspolitik. Det er kendetegnende for brugen af blød magt, at den kan bruges til at påvirke andre lande, uden at landet behøver at gøre brug af tvang, og man kan derfor argumentere for, at det er et strategisk valg fra Qatars side at forsøge at påvirke situationen i Egypten ved at bruge AJ som et public diplomacy-redskab. Da public diplomacy ikke kan stå alene, men er et supplement til andre former for magtudøvelse, ser vi efter Mubaraks fald Qatar begynde at blande sig med økonomisk støtte til overgangsregimet. Her benytter Qatar sig altså af sine særtræk - økonomiske ressourcer og et indflydelsesrigt internationalt medie - til at fremme sine interesser i regionen og på denne måde få et maksimalt udbytte ved hjælp af disse særtræk, hvilket er et udtryk for particular-intrinsic power.

Kigger man på Qatars udenrigspolitiske rolle under hele Det Arabiske Forår, påtog staten sig rollen som de svages beskytter i kampen mod de siddende regimer ved at støtte oprørere og undertrykte befolkningsgrupper. Dette kom ikke i lige så høj grad til udtryk i Qatars politik før Mubaraks tilbagetrækning, men gjorde sig i højere grad gældende efter regimeskiftet. I AJs dækning er det dog tydeligere, at oprørerne ses i et positivt lys. I *Frame 1: Folkets vilje, et samlet folk* blev demonstrationerne mod Mubarak fremet som uskyldige, men samtidig magtfulde og modige. Det er et samlet folk, der retmæssigt kæmpede mod regimet, og AJ fungerede derfor her som folkets stemme i kampen mod Mubarak og hans regime. I AJs dækning var Tahrir-pladsen centrum for demonstrationerne, som kommer til udtryk i *Frame 5: Tahrir-pladsen som symbol på befolkningen*. Pladsen var et symbol på hele landets demonstrationer mod Mubarak og et symbol på, hvor samlet folket var. Dette stemmer igen overens med Qatars rolle som de svages beskytter, da der her er fokus på kampen mellem den undertrykte befolkning og det undertrykkende regime. Fra starten af demonstrationerne i Egypten dækkede AJ begivenhederne fra folkets synspunkt, og Qatar meldte fra starten af demonstrationerne ud, at de stod i modstand til Mubaraks regime. Samme princip går altså igen i både AJs dækning og Qatars udenrigspolitik: en generel modstand til det siddende regime og støtte til demonstrationerne mod regimet.

Det er centralt for public diplomacy, at den påvirkning, der sker, ikke retter sig mod modtagerlandets statspersoner, men mod selve befolkningen. At fokusere dækningen på befolkningens ønsker og generelt frame folket positivt er derfor oplagt, hvis AJ skal bruges som et public diplomacy-redskab. Den positive frame om folket og deres ønsker kan således legitimere AJs udlægning af virkeligheden i det egyptiske folks øjne. Her bliver det afgørende træk ved public diplomacy den polylaterale tilgang, som tillader at involvere andre ikke-statslige aktører, såsom befolkningen, direkte i den diplomatiske process. Ifølge media and conflict-teorien har det fragmenterede medielandskab gjort det nødvendigt for medier at udvikle deres egne unikke synspunkter for at skabe en identitet. Det ser vi netop her, idet AJ placerer sig selv i rollen som folkets beskytter, når de tager oprørernes parti i konflikten. Teorien argumenterer også for, at et medias dækning potentielt kan ændre seernes holdninger til en bestemt konflikt. Det ses her, da den positive frame om folket kan skabe sympati for demonstranterne i hele regionen og dermed opbakning til afskaffelse af Mubaraks regime.

Enhver overensstemmelse mellem AJs frames og Qatars interesser betyder dog ikke nødvendigvis, at der er tale om public diplomacy. Ifølge Dahl er det definerende for magtbegrebet, at magtudøveren er i stand til at påvirke modtageren til at gøre noget, som de ellers ikke ville have gjort. Kigger vi på framen om Tahrir-pladsen er den med til at styrke opfattelsen af “et samlet folk”, da begivenhederne på Tahrir-pladsen dækkes massivt og bliver et symbol på hele landets udvikling. Man kan dog argumentere for, at den gennemgående massive dækning af Tahrir-pladsen havde fundet sted under alle omstændigheder, da den har stor journalistisk værdi, både indholdsmæssigt og audiovisuelt. AJ havde altså formentlig ikke fokuseret mere på resten af Egypten, hvis Qatar ikke havde påvirket deres dækning, og den massive dækning af Tahrir-pladsen kan derfor ikke tolkes som et udtryk for blød magt.

Det Muslimske Broderskab

Før Mubarak trådte tilbage, blev MB dækket med en frame, der fremhævede organisationen som et offer for det undertrykkende regime. Fokus ændrede sig dog efter Mubaraks tilbagetræden, hvor AJ i stedet begyndte at fokusere på MBs politiske kvalifikationer gennem deres parti, Freedom and Justice Party, og præsenterede dem som en oplagt kandidat i forbindelse med regimeskiftet. Med *Frame 2: Det Muslimske Broderskab er offer* fremhævede AJ på en og samme tid MB som en organisation, der havde levet undertrykt i mange år, og som en vej ud af undertrykkelse.

Det positive lys, som MB sættes i af AJ, går igen i Qatars forhold til broderskabet og den kritik, staten har fået for sit tætte forhold til organisationen - blandt andet i Egypten. Qatar var i overgangen til en moderne stat præget af broderskabet, som staten op til og under Det Arabiske Forår fortsat havde et tæt forhold til. Det er tidligere kommet til udtryk i Qatars rolle som beskytter af politiske flygtninge fra MB. Forholdet mellem de to var endnu mere tydeligt senere under Det Arabiske Forår. Det er dog ikke ensbetydende med, at der ikke var et tæt forhold mellem Qatar og MB i Egypten i tiden lige før og lige efter Hosni Mubaraks tilbagetrækning, men at dette i endnu højere grad kom til udtryk senere under Det Arabiske Forår. Fokuserer man på starten af 2011 i Egypten, kan Qatars støtte til MB ses i lyset af Qatars forsøg på at øge egen indflydelse ved at holde med vinderne af Det Arabiske Forår. Bag dette tætte forhold ligger dog historiske og politiske faktorer, der har mindre at gøre med Qatars ønske om at forbedre statens magtposition. Alligevel er det relevant at diskutere dette forhold i et magtpolitisk perspektiv. På trods af at MB under Det Arabiske Forår, og herunder i tiden op til og efter Mubaraks tilbagetrækning, ikke altid lå i en position, der kunne kategorisere dem som "vinderne", kan det stadig argumenteres, at Qatars støtte til broderskabet har været et forsøg på at styrke relationen til organisationen og herigennem styrke forholdet til en eventuel overtager af magten i Egypten efter Mubaraks tilbagetrækning.

Der er dermed en overensstemmelse mellem Qatars lange og tætte forhold til MB og AJs dækning af Egypten i starten af 2011. At MB fremhæves som ofre for regimet går igen i Qatars forhold til organisationen - ikke blot fordi Qatar støttede broderskabet, men også fordi staten tidligere har hjulpet flygtninge og dermed ofre fra MB. Broderskabet blev også fremhævet som en god potentiel overtager af magten i Egypten efter Mubarak, hvilket stemmer overens med Qatars interesse i at støtte broderskabet for at forbedre dette forhold og eventuelt have gode relationer til en organisation, der kunne opnå stor magt i Egypten.

Hvis man anerkender, at international broadcasting kan være med til at påvirke folks syn på en konflikt, fordi mediet tegner et bestemt virkelighedsbillede, kan AJs framing af MB som oplagte kandidater i forbindelse med regimeskiftet bruges aktivt til at påvirke befolkningen til at støtte Freedom and Justice Partys vej til magten. Magtudøveren, Qatar, kan altså derigennem forsøge at påvirke modtageren, deres seere, til at handle anderledes, end de ville have gjort uden denne påvirkning.

Da regimeskiftet er sat i værk af befolkningen selv, er det nærliggende at antage, at befolkningen også vil have indflydelse på, hvem der skal overtage magten efter Mubarak. Netop derfor er det oplagt at anvende public diplomacy, da denne type diplomati ikke henvender sig til landets statspersoner, men til befolkningen selv. Ønsker man at påvirke Egypten i denne periode, må man altså forsøge at påvirke befolkningen, og det er hvad Qatar gør, når de promoverer MB igennem AJ. Det at kunne promovere bestemte politiske organisationer er en evne, medierne, ifølge media and conflict-teorien, har fået, og som kan udnyttes strategisk af stater. Som nævnt tidligere kan blød magt ikke stå alene, men AJs positive framing af broderskabet fungerer her som et supplement til den økonomiske støtte, Qatar også bidrager med. Her ser vi igen Qatar benytte sig af sine to særlige ressourcer, økonomien og AJ, til at fremme egne interesser, hvilket er en fordelagtig strategi for en småstat ifølge teorien om particular-intrinsic power.

Da public diplomacy overordnet kan defineres som den strategiske styring af kommunikation med det formål at ramme et andet lands offentlighed med målrettede informationer, må det betragtes som public diplomacy, hvis Qatar har forsøgt at påvirke AJ til at frame oprørerne og MB positivt, og omvendt Mubaraks regime negativt, for derigennem at påvirke den politiske udvikling i Egypten. På baggrund af ovenstående kan vi sandsynliggøre denne forklaring på overensstemmelsen mellem Qatars udenrigspolitiske interesser og AJs dækning, men ikke afgøre med fuldstændig sikkerhed, at der er en kausal sammenhæng.

Periode 2

Folkets stemme

I *Frame 1: Militæret er magtfuldt*, framer AJ det Egyptiske militær som en stærk og magtfuld politisk aktør. Framingen kritiserer dog også militæret for at være blevet for magtfuldt og ser deres nye magtbeføjelser som værende udemokratiske, da de tager magten fra folket og dermed går imod folkets interesse. Denne kritiske dækning kan sidestilles med Qatars udenrigspolitiske tilgang på daværende tidspunkt, hvor de gik imod undertrykkelsen af folket og støttede dem i deres kamp for at opnå demokratiske forhold. Her repræsenterer det egyptiske militær den undertrykkende magt, der går imod folket, som Qatar ville se kritisk på. Her er det dog interessant, at Qatar på trods af dette støttede det midlertidige egyptiske militærstyre økonomisk, før det første demokratiske valg fandt sted i Egypten, hvilket dog ikke er ensbetydende med, at Qatar støttede militærets nye

magtbeføjelser. I overgangsperioden med militært styre kommer sammenhængen mellem AJs framing og Qatars udenrigspolitik altså ikke i lige så høj grad til udtryk som senere.

Qatars økonomiske støtte til Egypten steg dog eksplosivt efter valget af Mursi, og der er altså ikke tvivl om at Qatar i højere grad stod inde for en regering ledet af Mursi frem for et militærstyre. Dette hænger sammen med, hvordan der efter valget af Mursi opstod en framing i AJs dækning omkring forholdet mellem ham og det egyptiske militær. Her blev der sat spørgsmålstejn ved, hvorvidt Mursi egentlig havde kontrollen over militæret, eller om han omvendt bare var en kransekagefigur for militærets styre. Denne kritiske framing hænger sammen med Qatars udenrigspolitiske rolle som de svages beskytter, der gik imod regimer, der her igen viser sig i form af en modstand mod militærets dominans. AJs framing havde til formål at sætte fokus på militærets fortsatte dominans efter valget af Mursi. Her kan det altså sandsynliggøres, at Qatar har gjort strategisk brug af AJ som et public diplomacy-værktøj i form af international broadcasting for at sætte militærets fortsatte dominans i fokus blandt den egyptiske offentlighed med det formål at styrke Mursi og MBs position. Her benytter Qatar sig altså af polyateralisme, idet de går uden om traditionelle diplomatiske strukturer og kommunikerer direkte med det egyptiske folk gennem AJ.

Efter Mursis tiltræden som præsident begyndte AJ at frame ham med en vis skepsis, hvilket særligt kom til udtryk ved forfatningsafstemningen i december 2012 som vist i *Frame 6: Forfatningsafstemning er ikke legitim*. Her beskrives det, hvordan det egyptiske folk er splittede over forfatningsændringen. Denne frame kan tolkes som værende forbundet med Qatars udenrigspolitiske rolle som folkets beskytter, da de ikke stiller sig tilfredse med folkeafstemningen grundet den manglende legitimitet og folkelige opbakning. Samtidig var dette en periode hvor Mursis folkelige popularitet styrtdykkede, og dette kan også aflæses i AJs framing, som her begyndte at tage afstand fra ham. Dette stemmer dog ikke overens med Qatars udenrigspolitik, der fortsat bakkede op om Mursi. Qatar havde høje ambitioner om at fortsætte støtten til Egypten under Mursi med milliardinvesteringer og -donationer, som dog blev droppet, efter at Mursi ikke længere var leder af landet. At Qatars ambitioner i Egypten blev skrinlagt ved Mursis fald kan være med til at understrege, at det fra Qatars side var et spørgsmål om at støtte MBs lederskab af Egypten frem for et generelt regimeskifte. Der kan i forhold til AJs framing af forfatningsændringen altså ses en sammenhæng med Qatars generelle udenrigspolitik gennem Qatars rolle som beskytter af folkets rettigheder. Men helt konkret strider kritikken af Mursi imod Qatars fortsatte støtte på dette

tidspunkt. AJs kritiske framing af Mursi har sandsynligvis mere at gøre med folkestemningen i Egypten end nogen form for styring fra Qatar.

Det Muslimske Broderskab

AJs framing af MB som ofre i periode 1 går igen i denne periode. Sammenlignet med dækningen i periode 1, lagde AJ i periode 2 nærmest endnu mere vægt på organisationens rolle som offer. I *Frame 3: Det Muslimske Broderskab er offer* fremhæves det, at broderskabet både havde været undertrykt gennem årtier, men også at opløsningen af underhuset i Egypten gik ud over MB. Sidstnævnte præsenteres i en frame, hvor AJ fremhæver, at denne udvikling dermed også gik ud over befolkningen og deres demokratiske rettigheder. Som i tiden lige før og lige efter Mubaraks fald ses der her en overensstemmelse med Qatars udenrigspolitik, idet AJ dækkede begivenhederne med udgangspunkt i MBs undertrykte rolle, og at Qatar i mange år har støttet MB. Dette er som tidligere nævnt blandt andet synligt i den regionale kritik af Qatars støtte til broderskabet. I starten af denne periode er der dermed ikke en ændring i den overensstemmelse, man kunne se mellem AJs dækning af MB som ofre og Qatars forhold til broderskabet under periode 1.

Ses AJs dækning her i lyset af public diplomacy-teorien, giver det mening, at Qatar ville forsøge at henvende sig til Egyptens befolkning for at øge støtten til MB, som Qatar selv har et tæt forhold til, hvorfor staten kan have en interesse i, at de får mere magt. Dette stemmer også overens med den ændring, som der i media and conflict-teorien tages udgangspunkt i, hvor internationale medier som AJ har magt til at ændre det egyptiske folks holdninger til MB. Det kunne derfor være nærliggende for Qatar at benytte AJ til at frame broderskabet som offer for at sætte dem i et bedre lys.

Udover at fremstille broderskabet som et offer, framede AJ op til det egyptiske præsidentvalg i 2012 MB som en folkelig organisation og en repræsentant for hele det egyptiske folk. Det ses i *Frame 4: Det Muslimske Broderskab repræsenterer befolkningen*, hvor broderskabet og Mohamed Mursi frames som havende stor folkelig opbakning, og at de var aktører, som handlede i folkets og revolutionens interesse. På trods af folkets skepsis over for begge sider i forfatningsafstemningen i 2012, hvor MB repræsenterede den ene side, fremhævede AJ broderskabet som en organisation, der stadig havde mange støtter på grund af deres positive virke blandt befolkningen på landet. Støtten til MB i denne periode går også igen i Qatars forhold til organisationen, hvilket som nævnt i ovenstående afsnit om 'folkets vilje' blandt andet kom til udtryk gennem Qatars støtte til styret i

Egypten, efter Mursi kom til magten, og de ambitiøse planer om at investere i Egypten, som faldt til jorden ved Mursis fald. Igen kan der ses en overensstemmelse mellem Qatars udenrigspolitik og AJs dækning, da begge udviser støtte til MB, her med henblik på dækningen af broderskabet som en del af folket.

Det vil være i Qatars interesse, at AJ framer MB som folkelige, da dette giver legitimitet til en organisation, som Qatar har et tæt forhold til. Ønsker en stat at ramme Egyptens offentlighed med informationer om, at MB arbejder for dem og har deres og revolutionens interesser for øje, er det med henblik på public diplomacy-teorien og herunder teorien om international broadcasting oplagt, at Qatar benytter sig af AJ. Ønskes der at øge opbakning til MBs politiske mål om at indføre en ny forfatning, er det nærliggende at få befolkningen til at se på broderskabet som en organisation, der varetager deres interesser. Dette understøttes samtidig af teorien om media and conflict, hvori det er tydeligt, at der er mulighed for, at AJ kan påvirke befolkningens holdninger, mens international broadcasting-teorien tydeliggør, at AJ kan bruges til at promovere Qatars egne agendaer og strategier over for det egyptiske folk.

Præsidentvalget i 2012 frames af AJ som Egyptens første demokratiske valg, selvom adskillige eksperter påpeger, at der formentlig har været betydelig valgsvindel. Fokus er altså klart rettet mod den demokratiske udvikling og spørgsmålet om, hvad fremtiden bringer med Freedom and Justice Party ved magten. I samme periode kulminerer Qatars økonomiske støtte til broderskabet og Mursi, hvilket stemmer godt overens, da AJs framing legitimerer opbakning til præsidenten og partiet. Når Qatar støtter en præsident og et parti, som ifølge AJ er demokratisk valgt, lever Qatar op til deres rolle som folkets beskytter i regionen, da de bidrager økonomisk til at gøre folkets vilje til virkelighed.

AJs fokus på den demokratiske udvikling stemmer godt overens med brugen af public diplomacy, som netop henvender sig til befolkningen frem for statspersonerne i modtagerlandet. Egyptens statspersoner ved formentlig godt, hvorvidt valget var demokratisk eller ej, og Qatar kan derfor ikke forsøge at påvirke dem. Til gengæld kan de bruge AJ til at udbrede en særlig virkelighedsopfattelse blandt den egyptiske befolkning, om at valget var demokratisk udført og gør således strategisk brug af en polyateral tilgang. Den virkelighedsopfattelse, AJ formidler til sit publikum, er naturligvis i overensstemmelse med Qatars egne interesser, da deres støtte til broderskabet legitimeres ved at

kalde valget demokratisk. Qatar laver på denne måde en kombination af blød og hård magt, da de både bruger AJ som public diplomacy-redskab og samtidig støtter en konkret organisation i modtagerlandet. Her ser vi endnu en gang Qatar gøre brug af den particular-intrinsic power, som landet besidder, nemlig økonomiske ressourcer og AJ.

Da Mursi begynder at møde kritik fra befolkningen, stopper den positive frame af MB dog ikke, men varer ved indtil militærets magtovertagelse. Hvorfor Qatar fortsætter støtten er ikke klart, men det har formodentlig at gøre med de historisk set tætte ideologiske, politiske og økonomiske bånd mellem Qatar og broderskabet. Det betyder dog ikke, at AJ ikke forholder sig til kritikken af Mursi. Det er en gennemgående frame i denne periode, at præsident Mursi fremstilles som en dårlig repræsentant for MB. Mursis person fremstilles inkompetent, mens selve broderskabet fremstilles positivt og stærkt. AJ anerkender Mursis fejl, men forholder sig til det ved at adskille ham fra partiet og gøre klart, at han trods alt er det bedste alternativ. Den positive frame af broderskabet stemmer overens med Qatars forhold til organisationen i denne periode. Qatar var klart fortalere for MB under Det Arabiske Forår, selvom det mødte kritik i resten af regionen. Støtten til MB, i form af Freedom and Justice Party, var på sit højeste ved valget af Mursi og fortsatte indtil militærets magtovertagelse. Denne støtte stemmer dårligt overens med folkets kritik af Mursi, da Qatar, særligt under Det Arabiske Forår, ønsker at fremstå som folkets beskytter. Men idet AJ i deres framing laver en klar adskillelse af broderskabet og Mursi, legitimerer de støtten til partiet.

Periode 3

Folkets vilje

Det mest markante kendetegn ved periode 3 er den politiske ustabilitet og frustration, der atter blussede op under Mursis præsidentembede. Her spiller militæret en stadig større rolle, da de under periode 3 vælter Mursi fra magten og overtager hele styringen af landet. I løbet af periode 1 og under hele periode 2 bliver militæret framet af AJ som værende en magtfuld politisk aktør i Egypten, men samtidig også som en trussel over for demokratiet. Dette videreføres til periode 3, hvor AJ med *Frame 2: Militæret er anti-demokratiske* fremhæver militæret som modstander af demokratiet og nedtoner samtidig, hvordan Mursi og MB har fejlet ved magten. Denne ganske negative framing har visse ligheder med Qatars førte politik over for Egypten i denne periode. Det kan umiddelbart tale imod AJs framing, at Qatar roser militæret for at overtage magten i landet. Men her skal det også medtages, at AJ ikke ensidigt dækker militærets magtovertagelse som

negativ, da de inddrager kilder, som udtaler, at det var nødvendigt for militæret at vælte Mursi, da det var for det bedste for det egyptiske folk. Samtidig dækker AJ faldet med udgangspunkt i, at det skyldtes fejl begået af MBs ledelse og herunder Mursi.

I forbindelse med folkets vilje-framingen kan det være lidt vanskeligt at se sammenhængen mellem Qatars udenrigspolitik og AJs dækning, da Mursi, hvis organisation Qatar støtter, møder stor kritik. AJ fortsætter dog den negative framing af militæret, da det flere gange omtales, hvor kritisabelt det er, at en demokratisk valgt regering kan væltes med militær magt. På denne måde kan der argumenteres for, at Qatar fortsat udøver public diplomacy gennem international broadcasting, da AJ til stadighed sætter militæret i et negativt lys, selvom Mursi møder større kritik.

Frame 4: Folkelig frustration bruges til at vise, hvordan både Mursis regime og militærets magtovertagelse giver anledning til folkelig frustration. Frustrationen bliver fremhævet som værende begrundet med demokratiets ringe tilstand. Dette fokus på folkets og demokratiets bedste ligger også meget det qatarske regime på sinde under denne periode, hvilket blandt andet ses i fokuset på det egyptiske folks bedste i Qatars officielle udtalelse efter Mursis fald. Fokuset på splittelsen i befolkningen stemmer overens med den politiske rolle, som Qatar prøver at indtage efter Mursis fald. Her prøver de på ny at indtræde i en mindre aktiv udenrigspolitisk rolle, hvor deres støtte til regimet med 18 milliarder USD bliver droppet.

Det Muslimske Broderskab

Som i den første og den anden periode ses der i AJs dækning af begivenhederne i Egypten fra starten af 2013 fortsat en framing af MB som ofre. AJ fremhæver i *Frame 3: Det Muslimske Broderskab er offer*, at Freedom and Justice Party og Mursi i denne periode uretmæssigt fik frataget deres demokratiske mandat, og at de uretmæssigt blev stemplet som en terrorgruppe. Kigger man på den måde, AJ framer demonstrationerne mod Freedom and Justice Party og Mursi, der brød ud et stykke inde i Mursis regeringsperiode, ses det tydeligt, at AJ her skelner mellem broderskabet og Mursi, som der også blev gjort i periode 2. Mursi bliver i *Frame 1: Mursi er problemet - ikke Det Muslimske Broderskab* fremhævet som et problem, hvor MBs rolle i deres egen nedgang nedtones.

I denne forbindelse kan der som i de to foregående perioder ses en overensstemmelse mellem Qatars tætte forhold til MB og AJs framing af broderskabet som et offer, der ikke kunne udøve den

magt, folket havde givet Freedom and Justice Party. Qatar har som tidligere nævnt i mange år haft et tæt forhold til MB, der i perioden før Mursis fald kom til udtryk ved statens økonomiske støtte til Egypten under broderskabets ledelse. I tiden lige efter Mursis fald blev der fra Qatars side officielt fokuseret på regimeskiftet som en positiv ting, mens AJ dækkede MB som ofre. Der ses altså umiddelbart efter Mursis fald en mindre forskel mellem Qatars udenrigspolitik og AJs dækning, der dog alligevel ikke er så langt fra hinanden, da AJ dækkede faldet med udgangspunkt i MBs fejl og med Mursi som synderbuk, men fortsat med broderskabet i et positivt lys. Qatar lagde efter Mursis fald afstand til Mursi-styret, men støttede fortsat MB trods stor kritik fra blandt andet Saudi Arabien. Qatar og AJ tager dermed begge afstand fra Mursi, mens der stadig ses støtte til MB. Der er igen ligheder mellem Qatars udenrigspolitik og AJs dækning, når man kigger på det større billede efter Mursis fald, hvor AJ framer MB i et positivt lys, og hvor Qatar samtidig fortsatte støtten til broderskabet.

Der kan argumenteres for, at Qatar har en interesse i at bevare støtten til MB, når der opstår utilfredshed med Mursi. Mindre opbakning til broderskabet vil betyde mindre magt til en organisation, som Qatar har et tæt forhold til, og som kan give Qatar værdifuld politisk indflydelse i Egypten. I lyset af public diplomacy-teorien er det muligt for Qatar at ramme Egyptens befolkning med informationer om det positive ved MB for at fremme statens egne interesser. Ved at AJ framer MB som ofre for andres handlinger, kan Qatar med udgangspunkt i international broadcasting-teorien sprede en virkelighedsopfattelse hos befolkningen af, at organisationen stadig varetager folkets interesser, men bare ikke kan imødekomme dem, og at de derfor fortjener støtte. Samtidig kan AJs dækning fremstille MB på en måde, der fremhæver, at organisationen ikke selv er skyld i Mursis fald og utilfredsheden med dem, men at fejlene i stedet skyldes Mursi og ledelsen. AJ kan altså benyttes til at vise Mursi fra en negativ side for på den måde at skabe et narrativ om, at han er skyld i problemerne ved MBs tilbagegang. Denne framing har ifølge media and conflict-teorien magt til at ændre det egyptiske folks holdninger til MB, hvilket derfor må siges at kunne skabe opbakning til broderskabet - noget, som Qatar har interesse i. Ved at sælge en virkelighed til det egyptiske folk om, at MB fortsat er en organisation, der har fortjent støtte, fremmer det altså Qatars interesser.

Delkonklusion

På trods af enkelte begivenheder, hvor overensstemmelsen mellem AJ og Qatar bliver uklar, vurderes det samlet set, at der er en betydelig lighed i AJs dækning af udviklingen i Egypten fra 2011 til begyndelsen af 2014 og Qatars udenrigspolitiske interesser. Dette kommer særligt til udtryk inden for to overordnede temaer, nemlig *folkets vilje* og *Det Muslimske Broderskab*.

AJ fremstiller i alle perioder det egyptiske folk i en positiv frame. Folket er samlet, stærkt, og deres krav er legitime. Denne frame stemmer overens med Qatars rolle under Det Arabiske Forår, hvor man påtog sig rollen som folkets beskytter og støttede oprørerne i flere lande. Omvendt framer AJ både Mubaraks regime og militærets dominans negativt. Den tydeligste sammenhæng mellem nyhedsdækning og udenrigspolitik ses dog indenfor emnet *Det Muslimske Broderskab*. Dækningen er gennemgående positiv, og den positive frame bliver særligt klar i periode 2 og 3, da organisationen generelt møder mere modstand blandt befolkningen, men fortsat frames positivt. Da Qatar bakkede op om organisationen, støttede dem økonomisk og helt konkret støttede Mursis regime, vurderes det her, at der er en stærk overensstemmelse mellem dækningen og Qatars udenrigspolitiske interesser.

På baggrund af teorien om *public diplomacy* kan man argumentere for, at Qatar potentielt kan bruge AJ strategisk til at påvirke den egyptiske befolkning, som jævnfør *folkets vilje*-ramen er afgørende for landets fremtid. Qatars brug af AJ forudsætter altså, at medierne kan påvirke folks virkelighedsopfattelse og syn på konflikten, og udnytter dette til egen fordel, som beskrevet i teorierne om international broadcasting og media and conflict. Qatars brug af AJ som supplement til hårdere magtudøvelse, i denne sammenhæng økonomisk støtte, kan forklares med teorien om particular-intrinsic power, der beskriver, hvordan småstater kan bruge deres særlige ressourcer til at fremme egne interesser. Det særkende, som Qatar med fordel kan benytte, er altså sine store økonomiske ressourcer og AJ.

Lighederne mellem AJs dækning og Qatars udenrigspolitik er så tydelige, at vi, på baggrund af ovenstående, med overvejende sikkerhed kan sandsynliggøre, at der er tale om brug af public diplomacy fra Qatars side. Grundet den gennemgående positive framing af MB, selv når folkestemningen vender sig imod organisationen, vurderes det, at brugen af public diplomacy er tydeligst hvad angår broderskabet.

Konklusion

Formålet med dette projekt har været at besvare, hvordan Al Jazeera (AJ) har framet opstandene i Egypten i 2011 til januar 2014 i overensstemmelse med Qatars udenrigspolitik, og hvorledes dette kan ses som et udtryk for public diplomacy.

Samlet set vurderes det, at lighederne mellem AJs dækning og Qatars udenrigspolitik er så tydelige, at der med stor sandsynlighed er tale om public diplomacy fra Qatars side. Brugen af public diplomacy ses tydeligst i framingen af Det Muslimske Broderskab (MB), da sammenhængen mellem AJs framing og Qatars udenrigspolitiske interesser er bemærkelsesværdigt tæt gennem alle perioderne.

I AJs dækning af Det Arabiske Forår i Egypten ses altså to brede tendenser: en positiv framing af folket samt en positiv framing af MB. Den første tendens viser sig i form af et stort fokus på, at det egyptiske folk er samlet og har legitime krav - først mod Mubaraks regime, der frames som ondskabsfuldt, og senere mod militæret, der frames som udemokratisk. AJ fremstår her som det egyptiske folks talerør ved at fremhæve folkets ønsker og ved at frame dem i et positivt lys. Dette stemmer overens med Qatars rolle under Det Arabiske Forår som folkets beskytter samt statens støtte til oprørere i flere lande i den arabiske region under perioden. Det kommer dog ikke til udtryk i lige så høj grad som den anden tendens, der omhandler MB. Dette skyldes, at der i AJs dækning ikke er en tydelig ændring i folkets rolle i perioden, og at det på baggrund af dækningen ikke er muligt at observere en lige så nuanceret framing som den om MB. Den anden tendens, der ses i AJs dækning, er den positive fremhævelse af MB, der frames både som offer og en oplagt kandidat til at lede landet. Denne frame fortsætter i hele perioden fra 2011 til starten af 2014 trods modstand til broderskabet og trods Mohamed Mursis fald. Her er det vigtigt at bemærke, at AJ i løbet af periode 2, hvor utilfredsheden mod Mursi stiger, begynder at adskille Mursi fra MB. Mursi fremhæves her som et problem, mens MB fortsat frames positivt trods modstand blandt folket og på trods af deres fejl. Denne tendens vurderes til at stemme overens med Qatars udenrigspolitik i højere grad end tendensen om folket, da framen forbliver lige markant, selv når folkestemningen vender sig imod Freedom and Justice Party, og Mursi væltes. Sammenlignet med tendensen omkring det egyptiske folk er det her i højere grad muligt at observere et mere nuanceret billede af, hvordan AJs dækning

og Qatars udenrigspolitik følges ad, da der undervejs opstår større utilfredshed med broderskabet og Mursi. AJ og Qatar forholder sig dermed til MB i overensstemmelse med hinanden.

I lyset af public diplomacy-teorien kan det sandsynliggøres, at Qatar har benyttet AJ som et public diplomacy-redskab under Det Arabiske Forår i Egypten fra 2011 til starten af 2014. Dette kan forklares med teorierne om international broadcasting og media and conflict. International broadcasting er med til at beskrive, hvordan Qatar bruger et medie til at udbrede en bestemt virkelighedsopfattelse, mens media and conflict kan forklare, hvordan dette kan fremme det qatarske regimes agendaer ved at ændre den egyptiske befolknings forståelse af konflikten i Egypten. På baggrund af disse public diplomacy-teorier har Qatar med AJ mulighed for at ændre det egyptiske folks holdninger, hvilket forstærker argumentet om, at det er sandsynligt, at Qatar gennem AJ faktisk har forsøgt at sprede en virkelighedsopfattelse blandt den egyptiske befolkning af begivenhederne i Egypten under Det Arabiske Forår for på den måde at ændre befolkningens holdninger til blandt andet Mubaraks regime, militærstyret og MB.

Argumentet om, at Qatar sandsynligvis benytter AJ som public diplomacy redskab, styrkes af teorien om particular-intrinsic power, fordi AJ netop er en af Qatars særlige ressourcer, og Qatar som småstat derfor kan drage fordel af at benytte mediet aktivt i deres udenrigspolitik.

Litteraturliste

- Abraham, George (21/07/2008) “Qatar is a diplomatic heavy-hitter” i *aljazeera.com*, <https://www.aljazeera.com/focus/2008/07/200872164735567644.html>. Besøgt: 25.05.18
- Al-Najjar, Abeer (2009): “How Arab is Al-Jazeera English? Comparative Study of Al-Jazeera Arabic and Al-Jazeera English News Channels” i *Global Media Journal*, vol. 8
- Al Jazeera (u.å.): “Who we are” i *aljazeera.com*, <https://www.aljazeera.com/aboutus/>. Besøgt: 25.05.18
- Al Jazeera (13.12.2006): “Release: Al Jazeera English Launches” i *aljazeera.com*, <https://www.aljazeera.com/aboutus/2006/11/2008525172949768994.html>. Besøgt: 25.05.18
- Al Jazeera (01.11.2014): “Code of Ethics” i *aljazeera.com*, <https://www.aljazeera.com/aboutus/2006/11/2008525185733692771.html>. Besøgt: 25.05.18
- Al Jazeera Documentaries (u.å.): “Al Jazeera Documentaries” i *aljazeera.com*, <https://www.aljazeera.com/programmes/documentaries/>. Besøgt: 26.05.18
- Al Jazeera Inside Story (u.å.): “Inside Story” i *aljazeera.com*. <https://www.aljazeera.com/programmes/insidestory/>. Besøgt: 26.05.18
- Al Jazeera World News (u.å.): “World News” i *aljazeera.com*. <https://www.aljazeera.com/news/>. Besøgt: 26.05.18
- Almelling, Anne (24.12.2012): “Suliman: Al Jazeera plays the piper, but Qatar calls the tune” <http://www.dw.com/en/suliman-Al-jazeera-plays-the-piper-but-qatar-calls-the-tune/a-16477490>. Besøgt: 25.05.18

- Amnesty (28.09.2017): “Egyptian blogger among 24 facing jail terms for ‘insulting’ the judiciary” i *amnesty.org*, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/09/egyptian-blogger-among-24-facing-jail-terms-for-insulting-the-judiciary/>. Besøgt: 26.05.18
- Azar, Jamil (31.10.2006): “The opinion ... and the other opinion” i *aljazeera.com*, <https://www.aljazeera.com/archive/2006/10/200841010922766666.html>. Besøgt: 25.05.18
- Barakat, Sultan (2012): “The Qatari Spring: Qatar’s emerging role in peacemaking” i *Kuwait Programme on Development, Governance and Globalisation in the Gulf States*
- BBC (05.06.2017): “Five facts about Qatar you might not know” i *bbc.com*, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-40163636>. Besøgt: 25.05.18
- Beaumont, Peter (07.07.2012): “How Qatar is taking on the world” i *theguardian.com*, <https://www.theguardian.com/world/2012/jul/07/qatar-takes-on-the-world>. Besøgt: 25.05.18
- Benner, Torben (31.01.2014): “Al-Jazeera-journalister stilles for retten i Egypten” i *politiken.dk*, <https://politiken.dk/kultur/medier/art5590459/Al-Jazeera-journalister-stilles-for-retten-i-Egypten>. Besøgt: 25.05.18
- Berenger, Ralph D og Taha, Mustafa (2013): “Contextual Ethics and Arab Mass Media” i Ward, S. J. A.: *Global Media Ethics: Problems and Perspectives*, John Wiley & Sons, Incorporated
- Blanchard, Christopher M. (2014): “Qatar: Background and U.S. Relations” i *Congressional research service (fas.org)*, <https://fas.org/sgp/crs/mideast/RL31718.pdf>. Besøgt: 25.05.18
- Bunting, Madeleine (29.10.2005): “Friendly fire” i *theguardian.com*, <https://www.theguardian.com/world/2005/oct/29/religion.uk1>. Besøgt: 27.05.18

- Coban, Filiz (2016): “The Role of the Media in International Relations: From the CNN Effect to the Al Jazeera Effect” i *Journal of International Relations and Foreign Policy*, vol. 4, nr. 2
- Cooper, Andrew F. og Momani, Bessmai (2011): “Qatar and Expanded Contours of Small State Diplomacy” i *The International Spectator*, vol 46, nr. 3
- Dahl, Robert A. (1957): “The concept of power” i *Behavioral Science*, vol.2, nr.3
- De Vreese, Claes H. (2005): “News framing: Theory and typology” i *Information Design Journal + Document Design*, vol. 13
- DR Nyheder (23.06.2014): “Al Jazeera-journalister idømt 7 års fængsel” i *dr.dk*, <https://www.dr.dk/nyheder/udland/Al-jazeera-journalister-idoemt-7-aars-faengsel>. Besøgt: 25.05.18
- Dreyer Hansen, Allan (2012): “Diskurs- og videnskabsteori” i Juul, S. og Pedersen, K. B.: *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori*, Hans Reitzels Forlag
- Fahmy, Shahira S. og Al Emad, Mohammed (2011): “Al-Jazeera vs Al-Jazeera: A comparison of the network’s English and Arabic online coverage of the US/Al Qaeda conflict” i *International Communication Gazette*, vol. 73, nr. 3
- Fromherz, Allen J. (2012): *Qatar: A Modern History*, Georgetown University Press
- Geniets, Anne (2013): *The Global News Challenge: Market Strategies of International Broadcasting*, Routledge
- Gilboa et al. (2016): “Moving media and conflict studies beyond the CNN effect” i *Review of International Studies*, vol. 42, nr. 4
- Golan, Guy J. et al (2014): *International Public Relations and Public Diplomacy: Communication and Engagement*, International Academic Publishers

- Hayden, Craig (2011): *The Rhetoric of Soft Power: Public Diplomacy in Global Context*, Lexington Books
- Hjarvard, Stig (2015): “Framing: Introduktion til et begreb og en klassisk tekst” i *MedieKultur*, vol. 58
- Iskander, Adel og El-Nawawy, Mohammed (2004): “Al Jazeera and war coverage in Iraq” i Allan, S. og Zelizer, B.: *Reporting War: Journalism in Wartime*, Routledge
- Khatib, Lina (2014): *Qatar and recalibration of power in the Gulf*, Carnegie Middle East Center
- Long, Tom (2016): “Small States, Great Power? Gaining Influence Through Intrinsic, Derivative, and Collective Power” i *International Studies Review*, vol. 19, nr. 2
- Lynch, Marc (2006) *Voices of the New Arab Public: Iraq, Al-Jazeera, and Middle East Politics Today*, Columbia University Press
- O’Carrol, Lisa (03.07.2013) “Egyptian court orders closure of Al-Jazeera affiliate” i *theguardian.com*, <https://www.theguardian.com/media/2013/sep/03/egypt-shut-down-Al-jazeera>. Besøgt: 25.05.18
- Matthes, Jörg og Kohring, Matthias (2008): “The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity” i *Journal of Communication*, vol. 58, nr. 2,
- Melissen, Jan (2013): “Public Diplomacy” i Cooper, A. et. al.: *The Oxford Handbook of Modern Diplomacy*, Oxford University Press
- Miles, Hugh (30/12/2013): “Egypt crisis: Al-Jazeera journalists arrested in Cairo” i *bbc.com*, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-25546389>. Besøgt: 25.05.18

- Nissen, Maya (23.06.2017): “Qatar-krise: Nabolande stiller 13 krav for at ophæve blokade” i *dr.dk*, <https://www.dr.dk/nyheder/udland/qatar-krise-nabolande-stiller-13-krav-ophaeve-blokade>. Besøgt: 25.05.18
- Nuruzzaman, Mohammed (2015): “Qatar and the Arab Spring: Down the Foreign Policy Slope” i *Contemporary Arab Affairs*, vol 4, nr. 2
- Nye, Joseph S. (2004) *Soft power: the means to success in world politics*, Public Affairs
- Pedersen, Kirsten Bransholm (2012): “Socialkonstruktivisme” i Juul, S. og Pedersen, K. B.: *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori*, Hans Reitzels Forlag
- Rawnsley, Gary D. (2016): *Introduction to “International Broadcasting and Public Diplomacy in the 21st Century”*, Cogitatio Press
- Roberts, David (2012): “Understanding Qatar's Foreign Policy Objectives” i *Mediterranean Politics*, 17:2, 233-239
- Roberts, David (2014): “Qatar and the muslim brotherhood: Pragmatism or preference” i *Middle East Policy Council*, vol XXI nr. 3
- Ruddick, Graham (24.06.2017): “Al-Jazeera: the Qatar broadcaster at centre of diplomatic crisis” i *theguardian.com*, <https://www.theguardian.com/media/2017/jun/24/Al-jazeera-the-qatar-broadcaster-at-centre-of-diplomatic-crisis>. Besøgt: 25.05.18
- Samuel-Azran, Tal (2013): “Al-Jazeera, Qatar, and New Tactics in State-Sponsored Media Diplomacy” i *American Behavioral Scientist*, 57(9) 1293–1311
- Seib, Phillip (2016): *Al Jazeera English - Global News in a Changing World*, Palgrave Macmillan

- Sharaf, Ayman (31/08/2013): “More journalists resign from Al Jazeera” i *gulfnews.com* <https://gulfnews.com/news/gulf/qatar/more-journalists-resign-from-Al-jazeera-1.1225812>. Besøgt: 25.05.18
- Soage, Ana Belén (2010); “Yusuf Al-Qaradawi: The Muslim Brothers’ Favorite Ideological Guide” i Rubin, B: *The Muslim Brotherhood*, Palgrave Macmillan
- Sulaib, Faisal Mukhyat Abu (2017): “Understanding Qatar's Foreign Policy, 1995–2017” i *Middle East Policy*, vol 24, nr. 4
- Sultan, Nabil (2013): “Al Jazeera: Reflections on the Arab Spring” i *Journal of Arabian Studies: Arabia, the Gulf, and the Red Sea*, vol. 3, nr. 2
- The World Bank (u.å.): “GDP per capita (current US\$)” i *worldbank.org*, https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD?year_high_desc=true. Besøgt: 25.05.18
- Ulrichsen, Kristian Coates (2014): *Qatar and the Arab Spring - Policy Drivers and Regional Implications*, Carnegie Endowment for International Peace
- Udenrigsministeriet (u.å.): “Public Diplomacy” i *um.dk* <http://um.dk/da/om-os/organisation/public-diplomacy/>. Besøgt: 25.05.18
- Villadsen, Kaspar (2013): “Michel Foucault”, i Andersen, H. & Kaspersen, L.: *Klassisk og moderne samfundsteori*, Hans Reitzels forlag, København.
- Wintour, Patrick (23.06.2017): Qatar given 10 days to meet 13 sweeping demands by Saudi Arabia i *theguardian.dk*, <https://www.theguardian.com/world/2017/jun/23/close-Al-jazeera-saudi-arabia-issues-qatar-with-13-demands-to-end-blockade>. Besøgt: 25.05.18